

Garabonciás Bábos Tábor

A nagy érdeklődésre való tekintettel két alkalommal is megszervezzük idei bábostáborunkat!

1. alkalom: 2015. augusztus 31–szeptember 5. (záróelőadás szeptember 6-án)

2. alkalom: 2015. szeptember 7–12. (záróelőadás szeptember 13-án)

A tábor vezetői: *Bertóti Johanna* dramaturg és *Gál Orsolya* bábkészítő.

A szervezők szeretettel várják azokat a kisiskolásokat (előkészítő osztályosokat is), illetve a kiemelkedő érdeklődést mutató V-VIII. osztályosokat, akiket vonz a bábszínház. A helyek száma korlátozott, ezért érdemes minél hamarabb jelentkezni. A két táborba összesen 50 gyermeket tudunk fogadni, jelen pillanatban még 20 szabad helyünk van!

A napközi tábor játékos keretek között vezeti be a jelentkezőket a bábszínház világába. A különböző színészgyakorlatokon, zenés foglalkozásokon, a játékokon túl nagy hangsúlyt kap a bábkészítés, és természetesen maga a bábozás. A tábor végére a résztvevők jeleneteket mutatnak be a maguk készített bábokkal.

Információk és jelentkezés a *Teleki Házban* személyesen, vagy a 0740-751490 telefonszámon! (TMH)

A Nagybányai Szent István Napok rendezvénysorozat további programjai

2015. AUGUSZTUS 13-22.

Augusztus 14., péntek:

A PROF. CAFE STRINGS vonósnégyes koncertje

Helyszín: Szentháromság templom - 19.30 óra

Augusztus 16., vasárnap:

Szent István király napi búcsú - ünnepi szentmise a Szentháromság templom előtti téren - 19 órától. Ünnepi szónok *Ft. Bőjthe Csaba* ferences atya.

Augusztus 17., hétfő:

Szavaló- és énekverseny
Jelentkezni lehet *Czol Érnő*nél tel.: 0763-373541
Helyszín: Szentháromság templom - 17 óra

Augusztus 18., kedd:

Orgonaest - Odongto Bernadette nagybányai orgonaművész koncertje

Helyszín: Szentháromság templom - 19.30 óra

Augusztus 19., szerda:

A Torpedó együttes szabadtéri rockkoncertje

Helyszín: Cinterem - 20 óra

Augusztus 20., csütörtök:

A Schola Rivulina szabadtéri koncertje

Helyszín: Cinterem - 20.30 óra

Augusztus 21., péntek:

Hungarikum-est

A 2015-ös évi *Szent István Napok* rendezvénysorozat keretében, a nagybányai *RMDSz ÚJ FEJEZET* csoportjának a szervezésében, a *Szentháromság Plébánia* társszervezésében, a *Má-*

ramarosi Magyar Vállalkozók Egyesületének fővédnökségével idén is sor kerül a zenés hungarikum-est megrendezésére, *SZENT ISTVÁN-est* címmel, 2015. augusztus 21-én, pénteken 19 órától az óvárosi *Schönherr-házban* (*Fontana* étterem)

Augusztus 22., szombat:

Zongoraest - Mares Hanna, a nagybányai Zeneművészeti Líceum diákjának koncertje

Helyszín: Szentháromság templom - 19.30 óra

A szervezők mindenkit szeretettel várnak a programokra!

Üzletemberek találkozója - MAVÁSZ 7. konferencia

Helyszín: a *Fontana* étterem konferenciatereme a *Schönherr-házban*, Nagybánya, Cloșca utca 11.

Időpont: 2015. augusztus 21., péntek.

Program:

16.00-16.25 óra - A vendégek fogadása

16.25-16.30 óra - A vendégek köszöntése - *Bodor Melinda* elnök

16.30-17.00 óra - Lehetőségek a magyar-román közműgazdasági megállapodások mentén

Előadó: *Mile Lajos* főkonzul - Magyarország kolozsvári főkonzulátusa

Kérdések megválaszolása

17.00-17.30 óra - „Életet fakasztó vezetés”

Előadó: *Román János* katolikus esperes - Szentháromság plébánia

Kérdések megválaszolása

17.30-18.00 óra - Előadás - A történelmi Cinterem új arculata

Előadó: *Paskucz Ștefan* műépítész - 9 Optiune KFT

Kérdések megválaszolása

18.30-19.00 óra - Kötetlen beszélgetés (kávé és üdítő)

19.00 óra - Szent István-est

Belépő: az egyesület tagjainak ingyenes, a konferencia iránt érdeklődő nem tagoknak pedig 15 lej a részvételi díj.

MÁRAMAROSI
MAGYAR
VÁLLALKOZÓK
EGYESÜLETE

Irassa gyermekét a Németh Lászlóba!

A következő tanévben az iskola három előkészítő osztályos gyermeknek ösztöndíjat biztosít, egész tanév idejére - a *MAVÁSZ (Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesülete)* támogatásával.

Ezen kívül a délutáni programban részt vevő 0-IV. osztályos diákok étkeztetésének (ebéd) anyagi költségeit is biztosítja - az *Iskoláinkért, Gyermekünkért Egyesület* által elnyert pályázat segítségével.

Továbbá: a *Németh László Elméleti Líceumban* mindennemű kulturális, sport és szórakoztató foglalkozás ingyenes, óvodától XII. osztályig, az iskola megtéríti diákjainak a versenyeken való részvételi díját és útiköltségét - a *Schola Parentis Egyesület* hozzájárulásával.

Az iskola ugyanakkor megtéríti a vidékről ingázók teljes útiköltségét és a tömegközlekedéssel érkezők havi bérletének 50%-át.

Iratkozni lehet az iskola titkárságán: Luminișului utca, 1. szám, tel.: 0262-213 586.

10. Fótér Fesztivál - Nagybányai Magyar Napok

Szeptember 18-20.

Szeretettel meghívunk minden nagybányai és bányavidéki magyart a 10. Fótér Fesztiválra, a Nagybányai Magyar Napokra. Jegyezzük fel ezt a dátumot naplónkba, ne tervezzünk más programot, hiszen három napig ismét miénk lesz a tér! Tanévkezdés utáni hétvégén gyűl-

jünk ismét össze, ünnepeljünk és szórakozzunk együtt Nagybánya történelmi központjában, a régi főtéren. Haza várjuk a városból és vidékéről elszármazott testvéreinket, legyen ez a találkozás az együttlétt kellemes alkalma.

A Fótér Fesztivál egy lehetőség élő közösségünk színrelépésére - intézményeink, civil szervezeteink, egyházaink és iskoláink tevékenységének bemutatására, ezek önnálló programszervezésére vagy részvételére. Az aktív nagybányai közösségi élet ebben a három napban kultúrre teheti át tevékenységének helyszínét, szórakoztathat, szórakozhat - mindezt kultúráltan és a kultúra eszközeivel, példát mutatva és tisztelve városunk és közösségünk hagyományait. A rendezvény sorozat a nagybányai magyarság nagy ünnepe, a találkozás, szórakozás és közösségépítés közege.

A Fótér Fesztivál szervezője a Fótér Fesztivál Egyesület, a rendezvény partnerei: a Teleki Magyar Ház, a Nagybányai RMDSz és a Németh László Elméleti Líceum.

Előre is köszönjük a várható közel nyolcvan támogató áldozatkészségét, intézmények, cégek és magánszemélyek lelkes segítségét.

Találkozunk szeptember 18-án, addig is figyeljék híreinket, felhívásainkat. (Pintér Zsolt)

Iratkozás nagybányai magyar óvoda- és napközicsoportokba - 2015-2016 - FRISSÍTVE

Az alábbiakban közöljük a jövő tanév kínálatát a nagybányai óvodák és napközik területén:

A Németh László Elméleti Líceum óvodacsoportjai, iratkozás a Németh László Líceum titkárságán, str. Luminişului 1., tel.: 0262-213586:

Eminescu Napközi, str. Crişan (Magyar utca) 15., óvónők: Görög Ágnes, tel.: 0724-865299, Vincze Melinda tel.: 0735-500526

8-as Sz. Napközi, str. Horea (Postarét utca), óvónő: Kiss Tóth Melinda, tel.: 0735-501201

12-es Sz. Óvoda, str. Industriei 1. (Zazarpárt, Óváros), óvónő: Ignát Etelka, tel.: 0742-027848

Waldorf napközis csoport str. Luminişului 1. (a Németh László Elméleti Líceum épületben), óvónő: Kerekes Gabriella, tel.: 0742-146735

További nagybányai óvodacsoportok,
iratkozás az óvodák titkárságán, vagy az óvónőknél:

30-as Számú Napközi óvodacsoportja, Zazar negyed, str. Victoriei 110., óvónő: Barcs Éva, tel.: 0722 879 657

30-as Számú Napközi napközicsoportja, Zazar negyed, str. Victoriei 110., óvónők: Tunyogi Imola, tel.: 0755 202 175, Tönkö Anita, tel.: 0741 531 524

20-as Számú Óvoda, B-dul Bucureşti 20. (Eurohotel-el szemben), óvónő: Vári Renáta Melinda, tel.: 0741 330 801

Step by Step Óvoda (napközicsoport), str. V. Babeş 2. (a volt Ciocan utca végén), óvónők: Torkos Erika, tel.: 0740 811908, Major Kinga, tel.: 0765 161 986

Otilia Cazimir Napközi, str. Banatului (V. Alecsandri - Hatvan negyed), óvónők: Almási Lilla, tel.: 0741 200 977, Munteanu Erika, tel.: 0745148630

Kérjük a kedves szülőket, ha bármilyen problémát, nehézséget, esetleg elutasítást észlelnek a beiratkozás során, jelezzék programunk képviselőjénél, tel.: 0740 176757, e-mail: iskolainkert@nagybanya.ro

Falusi pillanatkép

Gulyakihajtás. Reggelenként a falu távolabbi részében élő állattartó gazdáktól indult (és ma is a legeltetési időszakban) a gulyás vagy a soros gazda terelési műveletével egészen a legelőig. Ilyenkor kinyílnak a kiskapuk a tehének és borjak előtt, gazdáik egy pár szóra még megállnak szomszédjukkal vagy utcabelijeikkel. Legelső szavak, amiket egymáshoz intéznek:

- Na, fe'kótt szomszid, hogy alutt?
Aztán olyanok hangzanak el, mint:
- Az iccaka e'vitte a róka két tyúkomat a ház mellé', me' nem ülte bé este az üllőbe.

- Nagyon kéne egy kis eső a palántoknak, me' mind e'száradnak.

- Jó lenne már egy kis jó idő, me' le kéne arassam a búzámat.

- Betívedt valami kőbóri kutya a konyhába', míg fejni vótam az ölba, és megette a nagyobbik edény kocsonyát.

- E'vitte az öjjú a magkokasnak valót, míg színáji vótunk oda.

- A Pista fijának ákcsidentye vót olaszba a tegnap estefelé...

Olyan ez számukra, mintha unokájuk az internetről holmi fontos híreket olvasna nekik, immár korosodó állattartó gazdáknak. Csak ez egészen más, emberibb, testközelibb.

És nap mint nap ennek a pár percnél is örülnek. Aztán minden elcsendesedik, és megy mindenki a dolgára. Csak nehogy évek múltán a gulyakihajtási művelet is végleg elcsendesedjen, és az üzletben vagy az automatánál vásárolja meg napi vagy heti tejcskéjét magának az egy vagy két bottal közlekedő falusi, már csak volt gazda. A jelek erre mutatnak.

Vicsai György

Egyházi hírek

* Vasárnap 13.00 órai kezdettel **unitárius istentisztelet** lesz az evangélikus templomban.

* A **nagybányai Evangélikus-Lutheránus Egyházközség** csütörtökön 18 órakor és vasárnap reggel 10 órakor istentiszteletre vár mindenkit, ugyanakkor szombaton a kolozsvári egyházmegye felügyelői tanácsos gyűlése és egyházmegyei presbiteriumi gyűlése is lesz.

Bunda Csilla Annamária

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak működési programja:

Máramarossziget:

- **RMDSz-székház**, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- **RMDSz-székház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - **Teleki Magyar Ház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízvezetési rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél átmérőű csövek, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatoknak.
- Tipizált polietilén gázvezetők - RISER
- MMG típusú gázszabályozó - mérő állomások, kiegészítői használatra.
- KHS típusú gázszabályozók, 10-200 köbméter közötti szabálytartományokkal
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályozó - mérő állomások, kiegészítői használatra.
- PAKOL.F. típusú, földgázzal működő, vírröcsen és fűtőcső sugárzó hőszigetelő.

Felsőbányai olvasóink figyelmébe!

Bányavidéki Új Szót mostantól az Andrea virágüzletben (Gutinelui utca, 15. szám) is vásárolhatnak, hétfőtől szombatig naponta 8 és 17 óra között.

Bányavidéki Új Szó
Máramarosi magyar nyelvű hetilap

Kiadja a PRO GENIUS Egyesület Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 -
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
- ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

Színház az egész világ és a PMN is

Klasszikus és igazi színdarabok, hol egy dívára és egy zongoristára, hol flamencóra, hol ép és sérült művészek különleges játékára átszabva, sztárparádét felvonultatva – Thália vitathatatlanul Szatmárnémetibe költözik.

Valóságos mini-színházi fesztivál zajlik majd a *Partiumi Magyar Napokon*, hiszen a nyolc nap alatt hat, hazai és magyarországi szízekkel felvonultató előadás – igazi csemegék – kerül bemutatásra, s a közönség az önfeléd és minőségi szórakozáson túl segítséget is nyújt. Ugyanis az augusztus 10-től megvásárolható, jellepesen 1 lejes belépőjegyek árából befolyt összeget a Szatmárnémetiből elszármazott és jelenleg Gyimesközélpokon élő, hároméves, siketnéma *Hudák Hanna* cochleáris implantációs műtétjének fél éves utókezelését támogatják.

Már az első, **augusztus 17-i**, a Szakszervezetek Művelődési Házának nagytérmében **19 óra 30 perctől** bemutatott előadás különlegességnek számít. *Federico Garcia Lorca* utolsó és talán legjobb drámája, a *Bernarda Alba háza* flamencóra átszabva. A drámaiadalom egyik gyöngyszemét *Béres László*, a *Kolozsvári Magyar Opera* művészeti tanácsadója álmodta színpadra – flamenco zenével és táncsal. Szenvedély, tűz, féltékenység, tánc, gyász és magány – az előadás nyelvezete a rövid és tömör replikákra lecsupaszított lorcai szöveg és a flamenco világának (tánc, zene, ének) találkozásából született és születik meg újra és újra a békéscsabi *Jóka Színház* művészeinek előadásában. Az Andalúziában játszódó történetet átszővi a spanyolos temperamentum. *Bernarda Alba* otthonát – férje halála után – börtönné változtatja, ugyanis a hagyományoknak megfelelően a nyolcéves gyász ideje alatt a kinti világra néző minden ajtó és ablak becsukódik. Ez boldogtalanná teszi a zordon, kemény akaratú asszonyt és más-más természetű leányai életét. A házban élők nőisége pusztulásra van ítélve, börtönikükből az út csak fizikai vagy szellemi szabadságuk teljes feladásához vezet. A Halálkatlanból csak holtan, vagy tébolyultan lehet szabadulni.

Németország 1938-ban lerohanja Ausztriát – *Lola Blau* színésznő Bécsben és ráadásul zsidó származású. Élete, kárierje derékba törik, sorsa tipikus II. világháborús emigráns-sors. A háború bozalai elől egy élhetőbb élet reményében Ausztriából, először Svájcba, majd Amerikába menekül. Színházra vágyik, de csak éjszakai kabarészínpadokig jut, majd Amerikában sikeres lesz, szexszimbólummá válik. A háború után Ausztriába hazatérve azzal szembesül, hogy hazájának nincs szüksége rá. *Lola Blau* nem hős, csak egy azok közül, akik túlélték. De kicsoda is az igazi *Lola Blau*? *Lola* Bécsben, Svájcban, Amerikában! *Lola* színésznő, kabaré-énekesnő, revüztár! *Lola* az elhagyott nő, az üldözött menekülő, a dicsőségben sütkérező. Melyik az igazi *Lola Blau*? Természetesen mindegyik. *Georg Kreisler* egy színésznőre és egy zongoristára írt nagysikerű musicalje kedden, **augusztus 18-án, 19 óra 30 perckor** kezdődik a *Szakszervezetek Művelődési Házának* kistermében.

Komámasszony, hol a stukker? – kérdezik **augusztus 19-én**, szerdán este a budapesti **József Attila Színház** közismert sztárjai. Hiszen nem túl gyakran fordul elő egy átlagosnak mondott életben, hogy öt különböző embert bezárjanak egy ablak nélküli szobába, majd közéjük dobjanak egyetlen egy pisztolyt. A furcsa és akár drámainak is felfogható színpadi társasjátéknak pedig ez a lényege. Az juthat ki, azé lehet a kulcs, akinél a fegyver van. A fegyver pedig körbejár. Mindenkinél elődizók így a szabadság esélye, és a többiek feletti hatalom lehetősége. Lehetne a történet akár egy lélektaní dráma, mégsem az. Inkább bohózat, amiben az abszurd helyzet szolgáltat alkalmat arra, hogy kinevessük a raboskodó ötöst, miközben szentül hisszük, ha mi lennénk ott, inkább a szabadság kellene, mint a hatalom. Vajon mi a végkifejlet? Először

Röviden:

Nagybánya Municipium Kulturális Nagykövete

Ezt a megtisztelő címet nyerhetik el azok, akik jelentősen hozzájárultak a megyszékhely értékeinek a népszerűsítéséhez – erről döntött nemrég a *Városi Tanács*. A *Nagybánya Municipium Kulturális Nagykövete* cím mellett különféle más elismeréseket és érdemrendeket is kioszthat ezentúl a városvezetés azoknak, akik hozzájárultak Nagybánya népszerűsítéséhez. Ezek a címek bizonyos értelemben a *Tiszteletbeli Polgár* címet helyettesítik, illetve arra nyújtanak alternatívát.

**Máramarosi erdei gyümölcsök
külföldön gyártott joghurtokban**

Több mint 150 tonna erdei gyümölcsöt tervez idén begyűjteni a *Máramaros Megyei Erdészeti Igazgatóság*. Miután a különféle erdei gyümölcsöket leszedik és becsomagolják, külföldre, egészen pontosan Németországba viszik, ahol az egyik neves joghurtgyár hasznosítja azokat.

Mivel a romániai erdei gyümölcsöket bio-gyümölcsökként tartják számon, igen keresettek külföldön. Ezzel magyarázható, hogy a németországi üzem több mint 1 800 eurót fizet, ÁFA nélkül, egy tonna áfonyáért. A tervezett mennyiségből eddig 10 tonna áfonya és 2 tonna szedret vettek át a felsőbányai gyűjtőpontnál.

Ellenőrzések

Összesen több mint 15 ezer lejnyi büntetést róttak ki az elmúlt napokban a *Megegyei Fogyasztóvédelmi Igazgatóság* ellenőrei az üdítőket árusító kereskedelmi egységeknél megejtett ellenőrzéseik során. Hiányosságokat elsősorban a termékek címkézésével, illetve szavatossági idejükkal kapcsolatban tapasztaltak.

23 kereskedelmi egységet látogattak meg az ellenőrök. A vizsgálatok során 36 liter lejárt szavatosságú üdítőitalt fedeztek fel, és több esetben tapasztalták, hogy a termékekről hiányzik a román nyelvű címke, illetve hogy egyes alkotóelemek nem szerepeltek a termékleírásban. *(Az emaramures.ro nyomán összeállította: Tamási Attila)*

A Szent István Napok 2015 rendezvénysorozat keretében, a nagybányai RMDSz ÚJ FEJEZET csoportjának a szervezésében, a MÁRAMAROSI MAGYAR VÁLLALKOZÓK EGYESÜLETének fővédnökségével, valamint a SZENTHÁROMSÁG PLÉBÁNIA társrendezésében idén is sor kerül a zenés hungarikum-est megrendezésére

Szent István-est

címmel, **2015. augusztus 21-én, pénteken, 19 órától** az óvárosi Schönherr-házban (Fontana étterem, Cloșca utca, 11. szám).

Az idei est műsorából: a nyíregyházi **Móricz Zsigmond Színház** művészeinek zenés-vidám előadása, élő szalonzene és minden idők legjobb magyar tánczenéje. Részvételi díj 85 lej/fő (a részvételi ár többfogatásos hungarikum vacsorát és italsort tartalmaz).

Érdeklődni, belépőt foglalni a következő telefonszámon lehet: 0745 363 441.

Belépőt váltani a nagybányai *RMDSz-székházban* (Felsőbányai u. 1. sz.), valamint a *Vállalkozók Egyesületének* irodájában lehet, előzetes telefonos egyeztetés során: Unirii sugárút 16. sz., 30A iroda, telefon: 0722 356 724.

Az ünnepi estet megelőzően kerül sor a **Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesületének (MAVÁSZ)** konferenciájára, amely ugyanazon a helyszínen lesz megtartva (további információk a konferenciáról a sajtóban).

Mindenkit sok szeretettel várunk!

Nemcsák Károly, Ujréti László, Szerednyey Béla, Koncz Gábor és Fila Balázs kezében a fegyver? És hogyan jutnak ki – kijutnak-e egyáltalán, a kisemberből lett alkalmi hatalmasok a szobából?

7/7 – Augusztus 20-án, 20 órától az Ács Alajos Játékszínen. Az első pillantásra furcsa előadócím egy csodálatos mozgásszínházi előadást takar. Egy nő, hét szerepben. *Baczó Tünde*, a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház művésznőjének előadása egy jól ismert Shakespeare idézetből inspirálódott egyetemes nő-történet. „*Színház az egész világ/ És színész benne minden férfi és nő:/ Féllet s lépél: s mindenkit sok szerep vár/ Életében, melynek hét felvonása/A hét kor...*” – mondja Shakespeare *Ahogy tetszik* című drámájában *Jaques*. És valóban: szerepek vannak. Szerepek, amelyeket mi írunk magunkra, szerepek, amik a társadalom állandóan változó elvárásaiból fakadnak, szerepek, amelyeket mások aggatnak ránk és szerepek, amelyek mindezekben tülmútnak. És hol vagyunk mindeközben mi? Lehet-e egyáltalán beszélni valakiről a szerepei nélkül? *Baczó Tünde* táncos, koreográfus ezt a jelenséget és ezt az életérzést kutatja. Hét szerep egyetlen nő történetre írva. Személyes tapasztalatok, melyek az alkotócsoport előadásában egyetemessé válnak. A 7/7 nem illusztrálni akar, csak mesél. Mozgással, gesztussal, képpel, zenével próbálja végigjárni az emberi élet hét lépcsőfokát. Kipróbálni és felfedezni minden szerepet, gyereknek, diáknak, szerelmesnek, munkásnak, anyának, bölcsnek és öregnek lenni. *Baczó Tünde* finom mozgásvilágát *Cári Tibor UNITER-díjas* zeneszerző zenéje gazdagítja és segíti.

Valahol Európában ... Szatmárnémetiben, **augusztus 21.** pénteken este a Szakszervezetek Művelődési Házának nagytérmeiben sérültek és egészségesekek együtt a színpadon. A soproni KOMISZ és dESZKA Társulat előadásában mesét, történetet láthat az, aki szórakozásra vágyik. Szerelem, dráma, akció, gyilkosság, humoros jelenetek. Mindezek

mellett ott áll az aktualitás, amelynek témája egész terjedelmében ráillik a mai Európára. Hatalom kontra társadalom. Rendszer kontra emberek, sorsok. Nem tudjuk ki kicsoda és hova tartozik, csupán érzékeljük az ellentétet, a jót és a rosszat. Nincs kimondva semmi és senki. Mindenki eldöntheti, hogy éppen mi szeretne látni. A társulat első nagyszínházi darabjának fő mondanivalójával indul az előadás: „*Legyetek jók, ha tudtok...*” – talán annak a darabnak a folytatását láthatjuk. Hasonló téma és szerepek, csupán egy másik korban. Hasonló, mivel itt is felmerül a két választható út, amely meghatározza életünket. Különböző, hiszen a *Legyetek jók, ha tudtok* című előadásban a jó oldal mutatkozik meg a választás területén, jelen esetben meg a rossz, a gonosz oldal kap választási lehetőséget. „A rendszer” vajon folytatja a negatív hadjáratot és a végén egyedül marad, vagy a jót választja? Erre a kérdésre már az előadás elején választ kapunk, hiszen a jövővel indul a cselekmény. És a válasz mellett ismételen felfedezhetjük: a művészet világa határtalan s ha vannak is néha bizonyos akadályok vagy korlátok, azok átléphetők – legjobb példa erre az integrált társulat, amely a *Komedias Integrált Színház* (ismertebb néven: *KOMISZ*) a zsirai *Fogyatékosok Otthona* tehetősége, színjátszást kedvelő és szívesen művelő lakóiból, valamint a soproni *Eötvös József Evangélikus Gimnázium* és *Egészségügyi Szakközépiskolában* működő *DESZKA Társulat* tagjaiból áll. Akik megpróbálják a fogyatékkal élők világát közelebb hozni az évekéhez és játéuk során azt kívánják hangsúlyozni, ami közös, ami összeköti őket, s nem azt, ami szétválaszt.

A PMN mini-színházi fesztiválja **augusztus 24-én, hétfőn, 19 órakor** a szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának előadásával zárul – Szécsi Pál és Domján Edit viharos, de annál bensőségebb szerelmének története elevenedik meg a *Két összeillő ember* során.

55 éves érettségi találkozó Máramarosszigeten

Nemrég tartották Máramarosszigeten 55 éves találkozójukat az úgynevezett Vegyes Középiskola (Școala Medie Mixtă) 1960-ban végzett diákjai - tudtuk meg Kirchmajer Ferenc színérváraljai tanártól, aki 1956 és 1960 között maga is a szigeti tanintézmény diákja volt.

Mintegy ötvenen kezdték el a magyar forradalom évében a középiskolát, ebből páran lemorzsolódtak, így csak 45-en érettségiztek. Érdekes és említésre méltó dolog, hogy a diákok 80%-a tanult tovább a líceum elvégzése után, és végzett el legalább egy 2 éves technikumot. Volt akiből orvos, állatorvos, gyógyszerész lett, többen pedig a tanári pályát választották.

Az 55 éves találkozóra 15-en mentek el. Az osztály egyharmada már nincs az élők sorában. A fennmaradó egyharmad pedig vagy nem volt elérhető, vagy betegsége miatt nem lehetett jelen a találkozón. Az egykori pedagógusok közül kettőn, *Miron Mária* német szakos és *Szöllőssy György* matematika szakos tanár volt jelen. A szervezés oroszlánrészét *Szöllőssy (Kajdi) Márta* és *Gálsz (Molnár) Kornélia* vállalta.

A találkozó egy, a református templomban megtartott istentisztelettel kezdődött, mely keretében az egyik vendiák orgonált, majd a vendéglőben teljesedett ki, baráti beszélgetések közepette.

Az egykori osztálytársak úgy döntöttek, öt év

múlva ismét találkozni, hogy megosszák egymással a következő fél évtized tapasztalatait, élményeit, bánatait és örömeit. Kívánjuk, hogy így legyen, és teljes létszámban, erőben, egészségben legyenek jelen a 60 éves találkozón. (tamási)

Homokszemcsék a szemben

1) Nem hagyom a népemet a jövőben mocsokban élni - mondta *Miron Cozma* a nyár kezdetén az egyik kereskedelmi csatorna műsorvezetőjének, és nemsokára kétszáz zsil-völgyi bányász került utcára munkahelyéről.

Amit ő hangsúlyozni próbált, azt a kártyát használták eddig is a hatalomra

ziuanews.ro

kerültek. Nagyon szeretne ő is a közös nemzeti kártyapartiba szállni, és itt a verespataki aranyra utalt azzal a kijelentésével is, hogy ha valamicske hatalomra tesz szert, jó dolgunk lesz szerte hazában, és minden országos probléma nyilvános lesz mindenki számára. Hát, szerintem egy próbát megér és végre eljön a várva várt Kánaán. Ezidáig már nem egyszer bizonyított.

2) 1989. július 20-án N. Ceaușescu elvtárs, hazánk akkori elnöke a következő utasítást adta ki a földeken dolgozó munkásság vezetőinek. „Călărași, Iași és Constanța megyében láttam, hogy kint hagyták a földeken a szalmát. Augusztus elsejéig mind hordják be. A szalmatermés legalább 5000-5500 kiló legyen hektáronként! Ezt kötelezően vegyék be a jövedelmi tervbe, és a takarmánytervben is szerepeljen. A fölösleg

pedig kerüljön ipari feldolgozásra. Különben még tavalyi szalmát is láttam a földeken!”

Hát, hogy mit látna a mai földeken, megforgatná sapkáját. Vidéken járva több gazda is arról számolt be, hogy az aratás után visszamaradt szalmát összegereblyezte és elégette, mert egyszerűen nem volt mit kezdenie vele. Ami pedig egy-két jószág aljázásához és sertése megperzseléséhez szükséges, azt hazavitte. Vajon nem lehetne hőköz-

pontoknál felhasználni (nem érné meg)? Vagy kis hétvégi házikókat, esetleg lakóházakat építeni belőle, sárral letapasztani, lefesteni. Bio lenne, és hamar menne a munkálat. Máshol már készítenek ilyeneket. Praktikusak és télen megtartóak.

3) Stresszes időket élünk, és mindennapi feszültségeink levezetésére az egyik üzletlánc reklámságában egybek mellett az alábbiakra bukkantam:

Lábainkkal idegesen topogjunk, akár egy toporzékoló kisgyermek, vagy engedjük meg a zenét és hangosan énekelnünk. Az alattunk vagy felettünk lakó szomszédunk vajon mit szólna hozzá? Hát még akkor, ha követjük azt a tanácsot is ezek után, hogy párszor futólépésben le és fel szaladgáljunk a lépcsőházban vagy a tömbházlakásunk körül. Szomszédunk biztosan valamelyik segélykérő számot hívná egy kis nyugalomért.

Vicsai György

A felsőbányáról elszármazott magyarok találkozója 1905-ben

Városunkban először 1905. augusztus 15-én rendezték meg ezt a találkozót.

A Felsőbányai Hírlapra, korabeli tudósításokra, családi levelekre támaszkodva elevenítem fel ezt a bensőséges, felemelő találkozót, amellyel Pain Lajos helytörténész is foglalkozott Egy polgármester, aki fejezetet írt Felsőbánya történelemkönyvébe című tanulmányában, amelyet Pain Lajos-Hitter Ferenc Felsőbányai arcképcsarnokában olvashatjuk.

A Nánássy-nyomdában 108 példányban készült meghívóban többek között ezt olvashatjuk: „A szülőváros édesanyaként várja rég nem látott fiait. Ez a találkozó tanúsítani fogja, hogy a múlt és a jelen elválaszthatatlanul összeforr.” 1905. augusztus 4-én, a késő délutáni órákban a felsőbányai vasútállomáson Farkas Jenő polgármester, Pap Márton számvevő, a Felsőbányai Hírlap első felelős szerkesztője és Münnich Sándor gazdasági tanácsos fogadta a meghívottakat.

Augusztus 15-én délelőtt 11 óra körül Farkas Jenő a városháza tanácstermében üdvözölte Felsőbánya idegenbe szakadt fiait. Szmik Lajos budapesti ügyvéd és Battyán Pál belényesi lelkész mondtak beszé-

det. Ezután a találkozó résztvevőit a piacon lefényképezték.

A Korona vendéglőben izlésesen megterített asztalok várták a meghívottakat. Amikor a konyha ajtaja kinyílt, inycsiklandó illatok csapták meg a vendégek orrát.

A pincérek büszkén szolgálák fel a következő fogásokat: húsleves, palacsinta velővel, tűzdelt bélszín krumplicipürével, töltött káposzta sertéshússal, sült liba és kacska, kappansült dinsztelt káposztával vanília-, citrom- és eperfagylalt, sör, sikkárlói bor, bikszádi és máriavölgyi ásványvízzel.

A fogások között Pap Márton elszavalta egyik versét, amelyben Felsőbánya természeti szépségeit, például a Bányi-hegyet, a „kis hegykirályt, a bükkös ölen ringó” Bódi-tó varázsát dicséri. Báthy Imre 48-as főhadnagy a dicsőséges múltra emlékezett.

A meghívottak olyan problémákról is beszélgettek, amelyek ma időszerűek.

A polgármester arról tájékoztatta a meghívottakat, hogy a fő bevételi források az adók, az erdőgazdaság, a városi malom és a közfürdő voltak. Ma már csak az idősebbek emlékeznek arra, hogy a múlt szá-

zad hatvanas éveinek a végéig városunk lakosai a mai piac melletti fürdőben is tisztálkodhattak.

Az is felvetődött, hogy Felsőbányán még egy bevételi forrást és új munkahelyeket lehetne teremteni turistákat csalogató nyaralók építésével. A városi tanács azt tervezte, hogy ingyen ad telket és előnyös áron építőanyagot a felépítendő kis villák tulajdonosainak. Kerekes Sándor helybeli építőmester elkészítette egy kétszobás, téglafalú, zsindellyel fedett nyaraló tervrajzát.

A meghívottak több száz koronát adományoztak egy szökőkút felépítésére, és elégedetten jegyezték meg, hogy Budapestről Szatmárnémetibe átszállás nélkül utazhatnak. Akkoriban Szatmárról útlevele nélkül juthattak el Kárpátaljára is.

A találkozót hajnalig tartó táncmulatság zárta. Jóska derék bandája szolgáltatta a táncra csábító muzsikát. Az első négyest 36 pár táncolta. A felsőbányai hölgykoszorú tagjai, Farkas Jenőné, Báthy Juliánna, Dimand Károlyné keveset ültek a táncterem fala melletti székeken, mert mindegyik városunkból elszármazott felkérte őket.

1945 óta városunkban nem szervezték meg az idegenbe szakadt felsőbányaiak találkozóját. Talán a közeljövőben ismét lesz egy ilyen, a szülőföldhöz való ragaszkodást, a nemzedékek közötti kapcsolatokat, az összetartozást erősítő rendezvény Felsőbányán.

Boczor József

Két nagy tudósra emlékezve

Ha egy vetélkedőn olyan kérdések kerülnek terítékre, mint például, hogy ki fedezte fel a helikoptert, ki készítette el az első telefonközpontot, és ki a transzformátor feltalálója, vagy a vasas szakmában ki találta fel a sokszög esztergát, akkor magyar emberek nevét kell kitűztetni a vetélkedőknek. Mert hál' Istennek hosszú azon magyar felfedezők és tudósok sora, akik valami újat tudtak adni a világnak. Sajnos, ezen tudósok emlékét nem ápoljuk olyan mértékben,

Bolyai Farkas arcképe
(Szabó János rajza)

mint azt egy nemzettől elvárhatnánk, s ahogy azt nagyjaink minden bizonnyal megérdemelnék. Pedig *Asbóth Oszkár*, *Puskás Tivadar*, vagy *Gellért Károly* is mindenképpen megérdemelné, hogy nevük ismert legyen a magyarság körében.

Ez a hiányérzet vetette fel bennem azt a gondolatot, hogy a *Szent István Napok* keretében rövid népszerűsítő előadást ajánljak fel a rendezvény szervezőinek. Két magyar tudósról szándékoztam ismertetést adni, akik előfutárai voltak a magyar matematikai élet megteremtésének. Nevezetesen *Bolyai Farkas*ról és *Bolyai János*ról volna szó. Apa és fia, két talentum, akik közül a világra szóló felfedezés János nevéhez fűződik, amint azt jelenti ki, hogy kidolgozta az abszolút tér geometriáját. De mit is jelent az abszolút tér?

Hatodikos-hetedikes korunkban ismerkedtünk meg a mértani alapismeretekkel, melyek keretében megállapítottuk, hogy a síkban vannak egyenesek meg görbe vonalak, hogy a háromszög szögeinek összege 180 fok, *Pithagorasz* pedig kijelentette, hogy a derékszögű háromszögben két oldalból kiszámítható a harmadik oldal. Aztán tudottá lett mindenki előtt, hogy egy síkban egy egyenesen kívüli pontban csak egy párhuzamos húzható, no meg, hogy a tér, amelyben élünk három dimenzióban létezik, mert van hosszúság, szélesség és magasság. Egy tervező építész először kiegyenesíti a talajt, kap egy alapsíkot, melyre függőlegesen megalkotja térben

az építményét. Mindez rendben is van. Am mi történik, ha két nagyon magas építményt kell létrehozni, például egy híd száz méteres pilléreit? Jogosan teheti fel a kérdést valaki: akkor is párhuzamos lesz a két oszlop? A válasz nyilvánvalóan az, hogy nem, aminek okozója földünk gömbölyűsége. És itt merülhet fel az a kérdés is, hogy a földgömbön húzott egyenes már nem egyenes, két párhuzamos pedig találkozhat. A nagy távolságok a világűrben más gondolatmenetet követelnek, és más merbe terelik a kutatást - ezt a teret nevezte *Bolyai* abszolút térnek, és kutatta a benne levő mértani elemeket és felületeket azok tulajdonságaival. Abból kiindulva, hogy két egyenes lehet úgy párhuzamos, hogy nagyon közelitelenek egymáshoz, de nem találkoznak, felépített egy olyan mértant, melynek alkalmazása csak az űrrepülés beindulásával lett aktuálissá. Gondoljuk el, hogy a térben összeköttünk három égitestet egy-egy egyenessel, melyek egy háromszöget kellene alkossanak.

Felmerül a kérdés, hogy ezen háromszög oldalai egyenesek-e? Ezen háromszög befekthető-e egy síkba, és mennyi lesz a szögeinek az összege? Figyelembe kell vennünk, hogy két égitest sok fényévnyi távolságra van egymástól, folytonos mozgásban vannak és az észlelés pillanatában már más helyen találhatók. Ha a fény útját tekintjük egyenesnek, akkor az is figyelembe veendő, hogy a fény a gravitáció hatására eltér egy égitest közelében, és más fizikai hatások is hatnak rá. Tehát, nagyon sok a megválaszolatlan kérdés, éppen abból kifolyólag, hogy a megfigyeléseinket kénytelenek vagyunk egy gömb felületéről végezni, és az ebből történő kilépés pedig nehézségekbe ütközik. A tér vizsgálatával elkészült egy mértani dimenzió, melyet gömbi geometriának nevezünk, és amelyben az egyenesek főkörökké minősülnek, a háromszögek szögösszege pedig 180 foknál nagyobb és párhuzamos egyenesek pedig nem léteznek. Eszerint el kell fogadnunk, hogy az egész földi élet egy gömb felületén bonyolódik, a felület az adott, ebben nincsen magasság és mélység a mi szemszöngünkől, mert az a csekélyke tíz kilométeres magasság vagy mélység amely az ember által elérhető, alig 0,2 százaléka a gömbünk sugarának. Kilépni eb-

Bolyai János

ből a felületről csak akkor lehetséges, ha járművünk gyorsasága meghaladja a 11,2 kilométer másodpercenkénti sebességet. Az űrhajók ezt a sebességet kell elérjék, hogy elhagyhassák a Föld vonzáskörét, és kiléphessenek a világűrbe.

Bolyai János egy tökéletesen felépített geometriájában eljutott olyan következtetésekhez, melyben a háromszög szögeinek összege kisebb 180 foknál, egy egyenesen kívüli ponton át több párhuzamos húzható, és megvalósítható a kör négyszögesítése is. Ezen állítások olyan felületeken érvényesek, melyek negatív görbületűek, mint például a nyereg.

Ez a lángelméjű tudós anélkül halt meg, hogy elismerés övezte volna munkáját. A közöny vele szemben főleg annak volt köszönhető, hogy nem ismerték fel és nem értékelték meg a benne rejlő tudományosságot. A két *Bolyai* előtt a magyar matematika gyermekcipőben mozgott, velük indult meg a 19. századi magyar természettudományok fejlődése. Ma Marosvásárhely egyik középiskolája viseli *Bolyai Farkas* nevét, a *Babeş-Bolyai Tudományegyetem* pedig *János*ról kapta az egyik megnevezését. Mindketten életük nagy részét Marosvásárhelyt és a közeli Dolmánydon éltek, így erdélyi kötődésük is helyénvaló. Legyünk büszkék rájuk!

Kis Kornél Iván

Péter Károly jegyzete:

Tücsök és termopán

Kezdetben én is úgy voltam, mint a mesebeli indián, aki a zajos amerikai nagyvárosban is képes volt meghallani a tücsök nócsabász zenéjét. De minden megváltozott miután termopános ablakokat szereltettünk fel, olyanokat amelyek, mi tagadás, kiváló hangszigetelő jellemzőkkel is rendelkeznek, így a nagy csendről nem hallottam az éjjeli zenét. Ha bezártam az ablakot, a fekete frakkos hímtücskök kórusa egyszerre elhallgatott. Ha kinyitottam, ismét hallottam a környék legszebb tücsökhölgyeinek szívét csábító hangversenyszerű zenét.

Olvastam valahol, hogy a tücskök nagyon szeretik a meleget, hogy örömeikben csak nótázzgatnak, s nem gondolnak az élet dolgos hétköznapijaira meg a télre. Mivel a mezei tücsök csak 3-4 hónapot él, szó sem lehet arról, hogy koldulna télen, hisz akkor már nem is él; a tücsök-hangya sztori így tehát kamu.

Én teljesen másképpen viszonyulok a kánikulához, mint a tücsök – egyszerűen nem szeretem –, de ennek ellenére éjszakára mégis bezárom a termopános ablakot, ugyanis lakásom földrajzi és földszinti helyzete erre kényszerít.

Ma már tücsökügyben úgy állok, hogy magamévá tettem az indián magyarázatát: minden dolog csak azon múlik, hogy mire figyelünk jobban! Most már nem a termopános csend van figyelmem előterében, hanem azokra a halk cripelésekre összpontosítok, amelyekkel fekete barátaim párzásra csalogatják a nőstényeket. Már sikerélményeim is vannak: ma már képes vagyok a bezárt ablak mögül is hallani őket, mi több, drukkolok is nekik, mert tudom, túl rövidre van szabva életük, használják csak ki minél boldogabban...

Múltidéző

A vicsai református egyházközség és népe elpusztulásának idejére két feltételezés van. Egyik szerint, Nagyváradnak a török által való elfoglalása utáni 30 éves török uralom idején (1660-1690) semmisült volna meg.

A másik szerint *II. Rákóczi György* erdélyi fejedelem lengyelországi hadjáratát megtorló tatár beütések alkalmával (1658) pusztult el. A még megőrzött régi néphagyomány úgy tartja, hogy Vicsa népe a templomba zárkózva védekezett, de azt az ellenség rájuk gyújtotta, így az egész falu elpusztult. Temploma és népe pusztulásával a vicsai egyház örökre elvesztette központi jellegét, s azt Szamosújlak vette át és lett 3 falu (Vicsa, Szamosújlak és Völcsök) református központja.

Az egyházi szolgálat rendje és elosztása a 3 falu között gyakori széthúzásokra adott lehetőséget, az 1930-as évekig az egyházmegye gyakran kellett beavatkoznon a lelkeszi szolgálat megosztásába.

Szamosújlak központi jellege azért hanyatlott le, mert a jobbágyhívek más vallásaikkal történt összeházasodás következtében megfogytakoztak, a nemes családok pedig elköltöztek.

1836-ban *Cseh Mózes* volt a 3 falu ref. papja. (**Vicsai György**)

Nagybánya.ro
városunk és környéke

az interneten

www.nagybanya.ro

HUMOR-ZSÁK

- Mikor vegyem be a gyógyszert, doktor úr?
- Mindig 2 órával a fájdalom jelentkezése előtt.

- Nem szégyelli magát? - háborog a bíró. - Nyolcvan évesen autót lopni! Hogy jutott eszébe?

- Úgy - feleli a vádlott -, hogy amikor fiatal voltam, nem igen járt mifelénk autót.

- Tudja, én minden húzáson nyerek.

- Az hogy lehet? Melyik lot-tón játszik?

- Egyiken sem... Fogorvos vagyok!

Két sörkedvelő illuminált állapotban, a sötétségre támaszkodva beszélgetésbe kezd:

- Te miért iszol, haver?
- Bánatomban. Hát te?
- Feledni szeretnék...
- Mit?
- Azt már nem tudom...

A plasztikai műtetre készülő, nem túl tehetős, de annál hiúbb hölgy megkérdezi a doktort:

- Legyen kedves mondja meg nekem, mibe kerül a ránceltüntetés?
- Kétezer lejbe, kérem.
- És nem lenne valami olcsóbb megoldás?
- De, hordjon fátylat!

Lapzárta

A magyar olimpiai bajnok Farkas Pétert kábítószer-termesztésért elítélte a bíróság. Büntetése az interneten letölthető.

Legfrissebb információink szerint az ukrán piacon megvásárolható a sertésinfluenza elleni szérum ellenszéruma is.

Antropológusok megállapították: a hülyeség nem állatokról emberre, hanem emberről emberre terjed.

A honatyák szerint addig kell a vagyonadót bevezetni, ameddig a lakosságnak még van vagyona.

A sertésinfluenzát a következő hónapban a disznótorjává váltja fel.

Rendőr igazoltatja a csavargót:

- Milyen iskolai végzettsége van?
- Semmilyen. Analfabéta vagyok.
- Mi maga?
- Analfabéta.
- Betűzze, kérem!

- Mi a különbség egy megkopaszodott angol és egy megkopaszodott skót között?

- Az angol végigjárja az összes kozmetikust, egy vagyont költ hajnövesztő szerekre és a biztonság kedvéért még vesz egy parókát is magának. A skót pedig azonnal eladja a fésűjét!

Egy férfi betér egy étterembe egy struccal a nyomában, leül és rendel. A pincér kihozza az ételt. Fizetéskor a vendég a pontos összeget veszi elő a zsebéből.

Ez több napon át megismétlődik, a pincér kíváncsi lesz.

- Hogy lehet hogy ön mindig a pontos összeget veszi elő?

- Évekkel ezelőtt kitakarítottam a padlást és találtam egy öreg lámpát. Megdörzsöltem, kijött belőle egy szellem és felajánlotta, hogy teljesíti két kívánságomat. Az első kívánságom az volt, ha fizetnem kell valamiért, mindig legyen a zsemben a pontos összeg.

- Zseniális ötlet! Mások autót, házat kértek volna, de így ön egész életében gazdag lesz...

- Ez így igaz, mindegy, hogy egy liter tej vagy egy BMW, az összeg mindig ott van, ha kell.
- És a strucc honnan van?
- A második kívánságom egy feltűnően magas pipi volt, hosszú, izmos combokkal.

Nászút után hazaérkezik a fiatal pár. Az első otthon töltött éjszakája után az újdonsült férj kimegy a konyhába, reggelit készít, majd beviszi a feleségének az ágyba. A feleség teljesen meghatódik.

Miután megette a reggelit, a férj megkérdezi:

- Na, ízlett a reggeli?
- Ó igen, drágám - feleli olvadozva a feleség.
- Na, akkor holnapról így kérem a reggelimet!

Két barátnő beszélget:

- Mondd, hogy van az, hogy a te férjed a legzsugoribb ember a világon, és te mégis tele vagy pénzzel?

- Tudod, mi sokat veszünk, és olyankor mindig megfenyegetem, hogy visszaköltözöm anyámhoz. Ő pedig mindig ideadja az útiköltséget.

Egy férfi vacsorázni viszi újdonsült barátnőjét.

A második pohár bor után rátör az őszinteségi roham:

- Be kell vallanom valamit, drágám.
- Mit?
- Nős vagyok, és két gyermekem van.

- Ejnye, de rám ijesztettél! Már azt hittem, hogy nem a tied a BMW.

A Tál család

Tudjátok, hány tagja van a mi családuknak?

Először is itt van az öreg **Dik Tál**, aki mindent irányítani akar, aztán ott van **Protes Tál** bácsi és fivére **Szabo Tál**, akik folyton ellenszegülnek és mindent meg akarnak változtatni.

A húguk, **Irri Tál** nyughatatlan bajkeverő, a két fiával, **Inzul Tállal** és **Molesz Tállal** együtt. Valahányszor felmerül egy új kérdés, **Hezi Tál** és felesége, **Vege Tál**, meg annak a testvére, **Lamen Tál** várni akar vele még egy évet. Aztán ott van **Imi Tál**, aki folyton arra törekszik, hogy a mi családuknak pontosan olyan legyen, mint az összes többi. A kényeskedő **Affek Tál** néni túl sokat képzel magáról. Ikeröccsei, **Garan Tál** és **Han Tál** pedig hamis ígéretekkel próbálnak elkábítani mindenkit.

De azért nem minden családtag rossz. **Asszisz Tál** rokonunk például kifejezetten segítőkészen intézi az ügyes-bajos családi ügyeket. **Ros Tál** és **Szelek Tál** viszont már nem mindenben vesznek részt szívesen. A dúsgazdag üzletember nagybácsi, **Invesz Tál** anyagi hozzájárulására mindig lehet számítani, csak az a zsugori öccse, **Limi Tál** folyton igyekszik visszafogni adakozókedvét.

A remek politikai érzékkel megáldott **Reprezen Tál** kiválóan képviseli a családot különféle rendezvényeken. Az elkötelezett **Agi Tál** nővérem élen jár a meggyőzésben, de **Reflek Tál** igyekszik folyton ellentmondani neki. **Medi Tál**hoz bármikor fordulhatunk átgondolt és megnyugtató tanácsokért. **Szalu Tál** unokaöcsém éppen katonaidéjét tölti a hadseregben.

Bevásárolni **Kós Tál** nagynéném szokott a piacon, mert ő mindig tudja, hogy mi mennyibe kerül, és általában **Lici Tál** is elkíséri, mert nagyon szeret alkudozni a kofákkal.

A kitűnő hanggal megáldott **Kán Tál** folyton dalol, zenész fivére, **Trombi Tál** pedig hangszeren kíséri (a kamasz **Mu Tál** átmenetileg nem énekel velük.)

Sajnos a múlt év során három családtaggal is kevesebben lettünk: két unokatestvér, **Dezer Tál** és **Konver Tál** külföldre távozott, a kilencven éves **Exi Tál** néni pedig végelgyengülésben elhunyt. Őt az utolsó időkben már csak **Ágy Tál** vigasztalta.

(A világ melyik nyelve tud még ilyeneket?)

„Nomád” cserkész tábor nyílik Magyarlónán

Idén alapításának negyedszázados évfordulóját ünnepli a Romániai Magyar Cserkészszövetség (RMCSSZ). Az augusztus 14–24. között a Kolozsvár melletti Magyarlónán szervezendő jubileumi nagytábor a Kolozsvári Magyar Napok szerves része, a nagyközönség számára nyílt napot is tartanak augusztus 23-án délelőtt – tudtuk meg Szeredai Norberttől, a cserkész tábor főszervezőjétől.

A Krónikának Szeredai elmondta: szerették volna a Szent István Népeinek Táborát Erdélyben (SZINTE) címmel megrendezett emléktáborukat összekötni a Kolozsvár 2015 – Európa Ifjúsági Fővárosa programsorozattal, részben ez az oka annak, hogy a kincses városhoz közeli Magyarlónát választották az esemény helyszínéül. Másrészt 2013-ban már tartott a cserkészszövetség egy táborát Magyarlónán, így ismerős a hely számukra.

Mint részletezte: az sem véletlen, hogy a Kolozsvári Magyar Napokkal egy időben zajlik a rendezvényük. Az RMCSSZ részt vesz a kincses városi programokban is, így többek közt gyerekfoglalkozásokkal kedveskednek az egyhetes fesztivál legifjabb látogatóinak. „Kettős célja van a hagyományosan ötévente megrendezett nagytáborunknak, egyrészt a szövetség tagjainak kívánunk élménygazdag programot nyújtani, másrészt az újraalakulásunk 25. évét ünnepeljük, ennek örömeiben szeretnénk osztozni az erdélyi magyar közösséggel. Épp ezért tartjuk a táborát a KMN-el egy időben” – magyarázta lapunknak Szeredai Norbert.

Hozzáfűzte: ez az oka annak is, hogy augusztus 23-án délelőtt nyílt napot tartanak az érdeklődők számára, akik betekintést nyerhetnek abba, hogy hogyan is néz ki egy „nomád” cserkész tábor. Kérdésünkre elmondta: színes programkínálattal készültek, így a hagyomány-

örzés iránt elkötelezettek népi mestersegeket próbálhatnak ki, a kalandvágyók pedig falmászásban, akadálypályán, lovaglásban, kenuzásban tehetik próbára állóképességüket.

Azok sem csalódnak, akik szolidabb szórakozásra vágnak, ők középkori társasjátékokkal ismerkedhetnek meg, amelynek során a tábor belső pénzét jelentő fabatkákat gyűjthetnek, ezeket később ajándéktárgyra válthatják.

Kérdésünkre, hogy miért épp Szent Istvánról nevezték el a táborát, kifejtette: a cserészek szívesen használják nevelési célokra a keretmese módszerét, ezért rendszerint a magyar kultúrtörténet egy-egy időszakát választják a tábor témájául. Öt évvel ezelőtt például IV. Béla király korát idézték meg. Idén pedig azért esett a választásuk *Szent Istvánra*, mert a tábor idejére esik a *Szent István-nap* is, így szinte magától értetődő volt a választás. A táborban résztvevő ifjú cserészek így egyenesen abba a korbba csöppennek, amikor *Vajkot* felleltemmé választják, majd az ország első keresztény királyává koronázzák és ezzel magalakul a magyar állam.

A Romániai Magyar Cserkészszövetséget egyébként 1990 májusában Gyergyószárhegyen alapították. Ugyanakkor az erdélyi cserészek múltja 1911-ig nyúlik vissza, ekkor alakult meg az első cserkészcsapat Székelyudvarhelyen, a Református Kollégiumban. (Krónika)

Havonta száz Daciát hozunk be nyugatról Romániába

A romániai autópiacon egyik furcsaságára mutatott rá a *0-100.hotnews.ro* portál: adatai szerint az idehaza forgalomba íratott Dacia személygépkocsik 6 százaléka importból származik. A másodkézből vásárolt autók száma meghaladja a száz darabot havonta.

Júliusban például 137 Daciát importáltak, január és július között pedig 908-at. Az idei év első hat hónapjában behozott autók száma 83 százalékkal nagyobb, mint 2014 hasonló időszakában – írja a *0-100.hotnews.ro*.

Romániába a Dacián kívül a nyugati országokból leginkább Volkswa-

gent, Opel és Fordot hoznak be, 2015 első 6 hónapjában például 42500 Volkswagen cserélt gazdát. (*maszol.ro*)

Folyamatban a nagyobb utcai homlokzat felújítása!

Támogasd adományaiddal a nagybányai Teleki-kúria felújítását!

Köszönjük mindazoknak, akik az elmúlt napokban is TÉGLAJEGY vásárlásával járultak hozzá a történelmi műemléképület és Bányavidék szóránközpontja megújulásához, megőrzéséhez!

Téglajegyeket 10 LEJES (egyszerű téglajegy), 50 LEJES (bronz), 100 lejes (25 euró/ezüst), 300 LEJES (75 euró/arany) és 500 LEJES (125 euró/gyémánt) címletekben lehet vásárolni. Támogatóink nevét feltüntetjük internetes oldalainkon, az idei munkálatok lezárását követően pedig újabb 5 egyszerű festményt sorsolunk ki erre a célra felajánlott csodálatos műalkotásokból, **Kása Dávid, Bitay Zoltán, Kovács Bertalan, Szántó Andreász, Győri Sánta Kinga, Kondrák Matyikó Margit, Vassy Erzsébet, Boar Szilvia, Murádin Lovász Noémi, Láng Eszter, Potyók Tamás, Barkóczy Veronika, Gonda Zoltán, Edmund (Varga Ödön Tibor), Pavluk Gábor és Sütő Petre Rozália** munkáiból.

Téglajegyet-vásároltak: Várvédő Emőke, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Komlósi Andrea, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Név nélkül, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Dr. Molnár Lehel-Ferenc, Szeged – 100 euró (1 db. arany, 1 db. ezüst, 1 db. bronz), Mike Klára, Nagybánya – 50 lej (bronz), Kim Sándor, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Várady Enikő, Nagybánya – 110 lej (1 db. ezüst, 1 db. egyszerű/póló ráadás), Bálint Éva Mónika, Krasznabéltek – 100 lej (ezüst), Saitos Norbert, Nagybánya – 500 lej (gyémánt), ifj. Kertész Jenő és családja, Torontó – 100 CAD (arany), Hadnagy Béla, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Ujlaki Éva, Nagybánya – 10 lej (egyszerű), Keresztesi Emma-Kinga, Nagybánya – 10 lej (1 db. egyszerű/póló ráadás), Keresztesi Erika-Nóra, Nagybánya – 10 lej (1 db. egyszerű/póló ráadás), Név nélkül, Egyesült Államok – 10 lej (1 db. egyszerű/póló ráadás), Hauptrecht István, Egyesült Államok – 100 dollár és 10 lej (1-1 db. arany és ezüst téglajegy + 1 db. egyszerű/póló ráadás), Lévy Boglárka, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszerű/póló ráadás), Miskolci József, Nagybánya – 100 lej (ezüst).

KÖSZÖNJÜK a nagybányai és Nagybánya-környéki magyar közösség, közel és távol élő barátaink eddigi és ezutáni segítségét!

Csökken a székelyföldi románok létszáma

A székelyföldi románok létszámcsökkenésének hatásaira figyelemztetett a 13. marosfői nyári egyetemen felszólaló Andrei Moldovan, Kovászna és Hargita ortodox püspöke.

Az egyházfő szerint a székelyföldi románok számbeli fogyása dominóhatást vált ki, mely sokszorosan sújtja a román közösséget. Szerinte ez a jelenség veszélyezteti a román oktatási intézmények működését, és a fiatalok elvesztik a személyes és szakmai fejlődés lehetőségét, ez pedig a térség gazdaságára is kihat. A képzetlen fiatalok ugyanis nem tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon, és nem tudnak pályázni az Európai Unió által biztosított pénzförásokra. „Ha a térség turisztikai látványosságairól beszélünk, román identitásképző értékekről is beszélünk, amelyeket ápolni, restaurálni kellene. (...) Nagy szükség van a befektetésekre és munkahelyek létrehozására a térségben,

mert ezek hiánya etnikai hovatartozástól függetlenül sújtja az itt lakókat” – jelentette ki Kovászna és Hargita ortodox püspöke. Andrei Moldovan szerint a fiataloknak nem autonómiaelméletekre van szükségük, hanem a régió valódi gazdasági potenciáljának a kihasználására. A püspök úgy vélte, a határon túli román közösségek vezetői számára szervezett marosfői tábor jó alkalom arra, hogy a külföldi románok mellett a székelyföldi románok helyzetére is ráirányítsa a bukaresti hatóságok figyelmét.

Andrei Moldovant februárban választotta Kovászna és Hargita püspökévé az ortodox egyház zsinata. Beiktatása előtt az Andrei Făgărășanul nevet használta. (Krónika)

INNEN ONNAN

Hol a legolcsóbb a sör?

Krakkóban, Kijevben és Pozsonyban a legolcsóbb, Genfben, Hongkongban és Tel-Avivban a legdrágább a sör a GoEuro honlap 2015-ös sörárindexe szerint. A kimutatásban Budapest a 18. helyen áll a világ 75 nagyvárosából, Bukarest pedig a 30. helyen. Az index összeállításakor minden városban az öt legnépszerűbb importsör és a legkedveltebb helyi sör 0,33 literes kiszérének árát hasonlították össze, külön szerepeltetve a bolti árat és a főbb hoteláncok bárjaiban elkért összeget. A kettő átlagából állították föl a rangsort. E szerint az első kilenc helyezettnél - közép-kelet-európai és latin-amerikai nagyvárosokban, valamint az indiai Újdelhiben - nem éri el a 2 dollárt a 0,33-as kiszérélesű sör ára, míg a hét sereghajtónál - Miami, Szingapúrban, New Yorkban, Oslóban, Tel-Aviv-

ban, Hongkongban és Genfben - meghaladja az 5 dollárt az átlagár, sőt a két legdrágább városban 6 dollárnál is több. Bukarestben a legmagasabb amúgy az éves sörfogyasztás: 133 liter fejenként, miközben a legalacsonyabb Kairóban, fejenkénti 4 literrel. A honlap a sörfogyasztási adatból és a GoEuro által számított átlagárból megbecsüli, hogy az egyes városokban mennyit költenek

KERESZT- REJTVÉNY

Az asszony ingatag

VÍZSZINTES: 1. "Csupán azok ..." (Feuillet). 13. Talál. 14. Ízisz férje az egyiptomi mitológiában. 15. ... an der Thaya; osztrák város. 16. Kenetlen! 17. ... szakadtából; teljes erejéből. 18. Időmérő szerkezet. 19. Flamand művész (Piet van). 20. Valódi. 22. Tokió régi neve. 23. Ott lenn (nép.). 24. Lószín. 25. Trombitahang. 26. Nem játszik tisztességesen. 27. Numero (röv.). 28. Terepjáró-márka. 29. Bostoni lakosok! 30. Cigányfőnök. 32. Tárgykör szerint csoportosított. 35. Brit sziget. 36. Némán elér! 38. ... Andersson; svéd színésznő. 39. Elemi parány. 41. Báránybőr! 42. ... mail; légi postával. 44. Pléddel való burkolózás. 46. Tánccalénekes (János). 48. Napszak! 49. Tollforgató. 50. Japán vallás. 52. Tüzet éleszt. 54. Trícium és nátrium. 55. Fegyvert használó. 56. Fontolgat. 58. Ótórái ital. 59. ... Ferkó; Móríc Zsigmond regénye. 60. Kata-

sörre fejenként. E szerint a közép-kelet-európai és latin-amerikai nagyvárosok túlnyomó többségében lakosonként 500 és 700 dollár közötti összeget költenek sörre egy évben - Bukarestben 1132 dollárt. (mti)

Megvan a másnaposság ellenszere

Ausztrál kutatók azt állítják, megtalálták a másnaposság ellenszerét - írja az Origo. Az ausztrál tudományos ügynökség a körte rejtett jótékony hatásait vizsgálta, amikor rájöttek, amellyel, hogy csökkenti a koleszterinszintet, enyhíti a székrekedés okozta kellemetlenségeket és még gyulladáscsökkentő hatása is van, meglepetésre a másnaposságot is kivédi, ezzel párhuzamosan ráadásul mérsékli a vér alkoholszintjét is. Manny Noakes, a kutatás vezetője elmondta, hogy az egyes körtefajok - de különösen a japán körte - az alkohol metabolizmusában kulcs szerepet betöltő enzimekre hatnak úgy, hogy felgyorsítják az alkohol lebontását, és a felszívódást gátló akadályokat is kiküszöbölik. Az ausztrál kutatók szerint a másnaposság elkerüléséhez nem kell mást tenni, mint az italozást megelőzően meginni 220 milliliternyi japán körtelevet, de ugyanaz a hatás érhető el egyetlen gyümölcs elfogyasztásával is. A kutatók eredményeiről hamarosan tudományos publikációval térnek vissza. (origo)

Tényleg véd a méhrák ellen a fogamzásgátló tabletta

A fogamzásgátló tabletta megvéd a méhrák ellen, és az elmúlt tíz év során mintegy 200 ezer megbetegedést sikerült megelőzni a segítségével a fejlett országokban - írták brit kutatók a The Lancet Oncology Journal című szakfolyóiratban megjelent tanulmányukban. A szerzők úgy jutottak erre a következtetésre, hogy megvizsgálták 36 európai, észak-amerikai, ázsiai, ausztráliai és dél-afrikai országban élő, 27 ezer méhrákban szenvedő paciens esetét. A kutatók kiszámították, hogy ötven év alatt a vizsgált országokban kiszűrt 3,4 millió esetből mintegy 400 ezer méh-

rákos megbetegedést lehetett megelőzni szájon át alkalmazott fogamzásgátló segítségével, ebből 200 ezer esetet a legutóbbi tíz évben (2005-2014). "A szájon át alkalmazott fogamzásgátlóknak a rákkal szembeni védő hatása több évvel a tabletta szedésének abbahagyása után is megmarad" - hangsúlyozta a kutatásokat koordináló Valerie Beral, az Oxfordi Egyetem professzora. A professzor szerint a jótékony hatás azoknál a nőknél is tapasztalható, akik csak néhány évig szedtek tablettát, és 50 éves kor fölött is védelmet nyújt, amikor a méhrák megjelenik. A méhrák - a méhnyakráktól eltérően - kenettel nem diagnosztizálható. A kutatók szerint a fogamzásgátló tabletta öt éven át történő szedése mintegy 25 százalékkal csökkentheti a kockázatát annak, hogy valaki 75 éves kora előtt méhrákot kapjon. Tíz éven át történő szedése gyakorlatilag a felére, így feltehetően száz nő közül 2,3 eset helyett 1,3-ra csökkentheti e betegség kockázatát. A tanulmány szerzői állítják, hogy a kockázat csökkenése annak ellenére nem változott az évek alatt, hogy az ösztroprogesztatív (ösztrogén és progeszteron hormonokat egyaránt tartalmazó) tabletták ösztrogéntartalma jelentősen csökkent az 1980-as évektől. A fogamzásgátló csökkenti a méhrák kockázatát, ugyanakkor növeli bizonyos szív- és érrendszeri betegségek (infarktus, agyi katasztrófa) előfordulásának lehetőségét - emlékeztetnek szakorvosok a tanulmányhoz csatolt megjegyzésben. A szakemberek körében vita folyik a fogamzásgátlóval kapcsolatba hozható más rákfajták kockázatáról is. 2005-ben az Egészségügyi Világszervezet (WHO) rákkutatásra szakosodott ügynöksége, az IARC úgy vélte, hogy a fogamzásgátló tabletta a felelős az emlőrák, a méhnyakrák és a májrák kockázatának kismértékű növekedéséért, védelmet nyújt viszont a petefészek- és a méhrák ellen. (mti)

A merkelezés lehet az év ifjúsági szava Németországban

Németországban a kancellár nevéből képzett merkeln (merkelezés) kife-

jezés vezeti a legnépszerűbb szavak listáját az év ifjúsági szava verseny online szavazásán. Az Angela Merkelre utaló ige jelentése semmittevés. Leginkább abból fejlődhetett ki, hogy a kancellár gyakran a kivárára, a folyamatok megfigyelésére építő politikai stratégiát alkalmaz, és az ilyen esetekben sokáig nem hoz döntést és nem szólal meg nyilvánosan. A merkelezés 34 százalékkal vezet az év ifjúsági szava versenyen, amelyen egy hónapja kez-

dődött az online szavazás. A második, jóval lemaradva, csupán 13 százalékkal a rumoxidieren. Ez az angolból származó, a németben már jó ideje meggyökeresedett chillen ige új változata, körülbelüli jelentése lazulás, pihengetés. Az első tíz helyezett között van még például az okostelefon angol megfelelőjéből (smartphone) és a zombi (élőhalott) kifejezés összeolvadásával kialakult Smombie, amely a környezet helyett a telefonjukkal foglalkozó járókelőket jelöli. Népszerű mások mellett a Tinderella is, amely a Tindert vagy más társkereső okostelefon-alkalmazást gyakran használó lányokra, nőkre vonatkozik. A nyelv-könyvekre szakosodott Langenscheidt kiadó szervezésében 2008 óta választják ki az év ifjúsági szavát Németországban. Az első körben a jugendwort.de portálon lehet szavazni a beküldött szavakra, kifejezésekre, egészen október végéig. A második, döntő körben a 15 legnépszerűbb jelölt közül egy diákokból és újságírókból álló zsűri választja ki a győztest és állítja össze az első öt helyezett listáját. Tavaly a Läuft bei dir kifejezés nyert. Ez nagyjából a magyar ifjúsági szlengben az elismerést jelentő "jól nyomod" német megfelelője. (mti)

lán költő (Miquel). 61. Német névelő. 62. Rock ... roll; tánc. 63. Nyílvégek! 65. Páros kóroncs! 66. Autógumimárka. 68. Eisenhower beceneve.

FÜGGŐLEGES: 1. Rangjelző szócska. 2. Nagyobb állóvíz. 3. Talmi. 4. Becézett Antal. 5. Voznyeszenszkij verse. 6. Sír. 7. Hivatali munkahely. 8. Cicero titkára. 9. Magyar, svéd és osztrák gkj. 10. Azután! 11. Tolvajt szül! 12. Kínai súlymérték. 16. A gondolat befejező része. 17. Se ..., se búze; élvezhetetlen. 19. Porció. 21. Vaskezű, örmény uralkodó volt. 22. Jannis Rit-szós, görög költő műve (1984). 23. Csont (orv.). 25. Német autómárka. 26. Pipaszáron a szópóka. 28. ... ma megtehetsz, ne halaszd holnapra (szó-lás). 29. Csőrös agyagfuvola. 31. Fogoly. 33. Kutya. 34. Ételt fűszerező. 37. ... de Janeiro; brazil nagyváros. 40. Már kezdődik! 43. Német város a Balti-tenger partján. 45. Van aki ezt is hasogatja! 47. Hint. 51. Altaji nyelvű nép az Amur vidékén. 53. Betilt! 54. Aranyterhe. 55. Világító dióda. 57. Lent. 58. Valamely sorozat tagja. 59. Horvát város. 61. Csonthéjas gyümölcs. 62. A mélybe. 64. Albán pénz. 66. Lelép! 67. Libatollak! 68. Lékvár.

Szerkesztette: Csatlós János

1	2	3		4	5	6	7	8	9	10		11	12	
			N								T			L
13				14								15		↓
16				17			18					19		
20		21				22				23				
24					25				26					R
27				28				29			30		31	
	É		32	33						34		35		
36	37			38				39			40		41	
42		43		44								45		Ú
46			47		48			49				50	51	
	E		52		53			54				55		
56	57					58					59			
60					61				62				63	64
65				66				67				68		
A	▶			A							Y			

PIRI REISZ hihetetlen térképe

1829-ben, Isztambulban, a Topkapi palotában felfedeztek néhány régi térképet, amelyek valamikor Piri reiszé, egy híres török tengerészé voltak. A térképeken szerepel az Antarktisz is (melyet az akkori idők hajósai még nem ismertek), sőt, világosan feltünteti az Antarktisz hegyvonulatait, azokat is, amelyekre csak 1952-ben bukkantak rá. Piri reisz ezeket a térképeket csak másolta – de vajon ki készíthette az eredetieket?

Piri reisz (kb. 1465-1554/1555), eredeti nevén *Ahmet Muhiddin*, oszmán török tengernagy (=reis) és térképész volt, aki a 20. században előkerült térképeiről vált világszerte ismertté. 1929. november 9-én *Mail Edhen*, a török nemzeti múzeumok igazgatója bukkant rá két eltűntnek hitt világtérképre, miközben épp leltározott a Topkapi Múzeumban. Az 1513-as világtérképből csak egy kis szelet maradt az utókorra. Megtalálása, bár másolatokat küldtek a legfontosabb múzeumoknak, akkoriban nem vert föl nagy port, senki sem akadt, aki alaposabban tanulmányozta volna őket. Csak a könyvtárak érdeklődtek, s kértek róluk másolatokat. Egy ilyen másolatot küldött el a török tengerészet egyik tisztje 1953-ban az amerikai haditengerészet washingtoni Térképészeti Hivatalának, amelynek vezetője értesítette a régi térképek egyik ismert szakértőjét, *Arlington H. Malleryt*.

Mallery amint ránézett a térképre,

A munka során több érdekes dologra is fény derült. Elsőként az, hogy a *Piri reis*-féle térképek valóban nem egyetlenegy, hanem több térkép alapján, ezek egyesítéséből születtek, illetve, hogy a térképek alkotóinak ismeretei meghaladták az akkori világ tudományos ismereteinek színvonalát.

*Piri reis*z Bahriye címen ismert emlékirataiban részletesen beszámol a térképek készítésének folyamatáról. Példamutatóan lelkiismeretes térképmásoló volt. Felkutatta az összes hozzáférhető térképeket, s felhasználta nagyon régi térképeket is. A világtérkép elkészítéséhez 20 korábbi térkép adatait vette igénybe: nyolc Ptolemaiosz térképet, négy korabeli portugál térképet, egy Dél-Azsiát ábrázoló arab térképet (Caferiye) és egy Kolumbusz által készített Újvilág-térképet. Az egyik mű - állítása szerint - *Nagy Sándor* korából származott. Gyakran elismétli: „A legkisebb tévedés is használhatatlanná tesz egy ten-

mai Mexikó szintén sárga (piros felületi pontozással), Brazília pedig lila. A térképet kis grafikák díszítik: hajók, emberek (uralkodók) és állatok. De láthatóak fantázia-szigetek, mint például Szent Brendan szigete, aki a 6. században egy alvó bálnát szigetnek vélt, s ez a térképen az Atlanti-óceán északi részén egy bálna hátán főzőcskéző remete képeben jelenik meg.

A térképen arabul magyarázó szövegek olvashatók. Például: „a hegyek gazdagok ércben... Ez a terület úgy ismert, mint Antilje. Négy fajta papagáj él itt. Az emberek a papagáj húsát megesszik, tollaival fejüket teljesen beborítják... Az ország lakott, az egész lakosság meztelenül jár...”

a mai napig. De más aspektusok is igen érdekesek. Több jel szerint is az eredeti térképeket sok ezer évvel Kolumbusz előtt, még a legutóbbi jégkorszak előtt készítették.

A térképen igen pontosak a szélesség és a hosszúság méretei (Afrika és Dél-Amerika közt), annak ellenére, hogy *Piri reis*z soha nem járt ezeken a területeken, sőt az ő idejében még nem is léteztek olyan műszerek, amivel a hajósok pontosan bemérhették volna a földrajzi hosszúságot, leginkább becslésekre hagyatkoztak. Amikor *Kolumbusz* először hajózott az Újvilágba, egyszer sem mérte be a földrajzi hosszúságot, s a földrajzi szélességet is csak háromszor kísérelte meg, de mindannyiszor tévedett. A két földrész közötti földrajzi hosszúságkülönbséget kétszáz évvel később állapították meg pontosan.

Sokkal különösebb ennél, hogy a sarkvidékeken szerepelnek az antarktiszi kontinens körvonalai, amit az első pillanatban mindenki képtelenségnek tartott, hiszen a déli földrészt csak 300 évvel később fedezték fel! Ami még ennél is rejtélyesebb, hogy a tökéletesen részletezett partszakasz egy olyan földtörténeti időszaknak megfelelően mutatja be Antarktisz, amikor a felszínt még nem borította jégtakaró. (*Oronce Finé* francia térképész 1532-ben szintén egy hihetetlen pontosságú térképet készített részben ősi térképekről, s ezen is jég nélkül szerepel az Antarktisz.) Akármilyen félelmetesen is hangzik, a sarki szárazföldek körvonalai a térképeken pontosan egyeznek a legmodernebb kutatások „vadonatúji” eredményeivel, sőt *Piri reis*z térképei alapján egy modern térképet is helyesbíteni kellett.

A kérdésben igen eltérő magyarázatok születtek. Egyesek szerint csak anynyi történt, hogy *Piri reis*z a dél-amerikai földrész déli részének partvonalát pontatlanul rajzolta meg a másolások után és kelet felé görbítette azt el. Arra viszont senki sem tudott érdemleges választ adni, hogy miként került Antarktisz további középkori térképekre többé-kevésbé megfelelő hosszúsági fokokon, és a 20. században megismert jégtakaró alatti partvonalal ábrázolva.

C. Hapgood, *A. Mallery* és más kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy az eredeti térképet olyan ősi emberek készíthették, akik még azelőtt mérték fel a világot és egyben Antarktikát, mielőtt azt a jég elborította, és akik a térképkészítés igen magas szakértelmével rendelkeztek.

*Piri reis*z térképe ma is viták központjában áll.

(wikipedia/rejtelyekszigete.com)

Rövid bevezetés az erdélyi sörök világába

A jelenleg multinacionális vállalatok által gyártott tradicionális erdélyi sörök minőségben meg sem közelítik a manufaktúrák termékeit. Országos szinten és Erdélyben is kézműves söré az elsőség.

Románia tavaly a hatodik helyen állt Európában az egy főre eső sörfogyasztás alapján, évi 90 literrel. A rendszer-váltás óta a hazai termelés 60 százalékkal nőtt, ám a sörgyárak száma 125-ről 20 alá csökkent.

Erdélyben már csak négy nagy sörgyár működik, a temesvári és a brassói az Ursus Breweries, a csíkszeredai és a marosvásárhelyi pedig a Heineken tulajdonában van. A tíz legkelendőbb hazai márka közül nyolcat Erdélyben palackoznak, ezek a következők: Timisoreana, Bucegi, Ciucas, Golden Brau, Neumarkt, Albacher, Noroc, Ursus. Mivel azonban a mennyiségnél fontosabb a minőség, ezúttal ezen szempont alapján elemeztük a piacot, kizárólag az alsóerjesztésű, világos, palackozott termékeket vizsgálva.

Nem tudom hányan isszák az Igazi Csíki Sört székel hazafiságból, s hányan egyszerűen azért, mert szeretik, azonban tény, hogy a csíkszentsimoni manufaktúra terméke lóhosszal veri a konkurenciát. Az ital külső megjelenése fényes, áttetsző, habja kiadós és tartós, ízvilága kellemes, könnyed és harmonikus, szén-dioxidban gazdag, alkoholtartalma pedig magas, 6 százalék. Nincs benne semmi különleges, egyszerűen csak egy élvezhető, minőségi sör. Kár, hogy a gyártó nagyrészt a nemzeti érzést meglo-

gagolva promoválja, s a termék székely jellegének túlhangsúlyozása mellett (a címkén háromszor szerepel a székely szó), szinte elsikkad a lényeg, az, hogy hazai viszonylatban, az Igazi Csíki egy figyelemreméltóan jó sör.

A második helyen a Heineken áll, ami normalitásként könyvelhető el, lévén szó egy prémium kategóriás termékről, meg aztán nem véletlen, hogy évente kb. 29 millió horondnyit adnak el belőle, jelentős részét Romániánál lényegesen nagyobb sörkultúrájú országokban. A 3. hely szintén egy Csíkszeredában palackozott sörnek, a Harghitának jár.

Az egykori temesvári és szászrégeni sörfőző mesterek valószínűleg forognának a sirjukban, ha tudnák, hová küldték jelenlegi gyártóik a Timisoreana és a Silvat, amelyek, ennek ellenére, az Ursusszal egytemben, minőségileg még mindig a közepmezőnyben foglalnak helyet erdélyi viszonylatban. A Bucegi, Ciuc, Golden Brau és Ciucas jellegtelen tucatsörök, melyeknek még normális habjuk sincs, kellemetlen utóízük azonban esetenként igen. Van közöttük olyan, mely állítólag érmet nyert sörfesztiválon. Az emberben óhatatlanul felmerül a kérdés: milyenek lehetnek a díjazásra nem méltatott termékek?

Bár Erdélyben az Igazi Csíki viszi a prímet, országos szinten egy prahovai terméknek, a Zăganunak jár a babérokoszorú. A Kárpátok légtérét évszázadokon át uraló szakállas saskeselyűről elnevezett kézműves sör kellemesen fanyar, dús ízű, aromás ital, enyhén karamelles utóízzel. A Zăganut egyelőre kis tételben gyártják, s a Kárpátokon innen alig néhány tucat étterem, söröző árusítja. Kár.

(maszol.ro)

egyből látta, hogy páratlan felfedezésről van szó. De még nem akart nyilatkozni. Előbb kikérte vitathatatlan szakemberek, tudományos tekintélyek, sarkutatók véleményét is. Nem volt egyszerű a probléma, minthogy a *Piri reis*-féle térképeket értelmezni kellett, azaz le kellett fordítani őket a modern térképészeti nyelvére. Az 1950-es években a térképet a világ legnagyobb földrajztudósai (*Charles Hapgood*, *Arlington Mallery*, *Walther stb.*) vizsgálták.

gerészeti térképet“. Ezt fontos elvként tartotta szem előtt – amit jól mutat a Bahriye-ba foglalt kétszáztizennöt térkép is.

A 65×90 cm nagyságú, őz- vagy gazellabőrre festett térképdarab az Atlanti-óceán két oldalát, Közép- és Dél-Amerikát, Afrika nyugati részét és az Ibériai-félszigetet ábrázolja, sőt Antarktisz partvonala is megjelenik a térképen. *Piri reis*z a szárazföldeket eltérő színnel rajzolta meg: az Óvilág sárga, a

A térkép elsőként mutat be a Közép- és Dél-Amerika partjain olyan szigeteket és helyeket, amelyeket addig csak felületesen ismertek – az Andros szigetet, Jamaicát, az Amazonas torkolatát Marajo-szigetével, a La Plata torkolatvidékét, pontos földrajzi szélességük és hosszúságuk szerint! – ugyanakkor az Amazonast kétszer is ábrázolja.

A térképpel foglalkozókat leginkább Amerika és a jeges kontinens, Antarktisz ábrázolása foglalkoztatja mind

Mennyi kávéat igyunk egy nap?

Kutatások bizonyítják, hogy a koffein csökkenti a depressziót és a beldaganatok kialakulásának kockázatát, növeli a sportteljesítményt, ugyanakkor igaz az is, hogy felelőtlenül fogyasztva növeli a stresszt, a csonttrituszt és a szívproblémák esélyét, olyannyira, hogy még hirtelen szívmegálláshoz is vezethet. De akkor mennyi is az annyi, mennyit igyunk belőle és mikor?

A koffein hatására a hasi, zsigeri erek összeszűkülnek, az agy viszont több vért kap. A koffein ezáltal lerövidíti a reakcióidőt, megemeli az adrenalin szintet és lehetővé teszi a nagyobb fizikai igénybevételt.

A koffein természetes stimulánsként könnyen bejut az agyba, és pozitív módon befolyásolja az agysejteket. Viszont minél többet fogyasztunk belőle, annál jobban hozzászokik a szervezetünk, és idővel gyengébb választ ad rá.

A zsírégető csodaszer

A koffein a központi idegrendszerre és az agyra tehát élénkítő hatással van, továbbá gyorsítja a légzést és az anyagcserét, segít felszabadítani az elraktározott zsírt, ezáltal zsírégető hatása is van. Egy sportolókkal végzett vizsgálat szerint a koffein közvetlen metabolikus hatást gyakorol az izmokra, ezáltal növelve az állóképességet. Hatására az izmok az energiatermeléshez glikogén (a szénhidrát egy formája) helyett zsírt égetnek.

A koffein nem csak a szellemi, hanem bizonyítottan a fizikai teljesítőképességet is fokozza. A szervezetben mobilizálja a zsírsavakat és a glükózt, melyek a szervezet két fő energiaforrását adják – magyarázta dr. Borbola József, a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet belgyógyász-kardiológusa.

Csökkenti a beldaganatokat?

Egy másik kutatás szerint pedig napi több csésze kávé jelentős mértékben csökkentheti a beldaganatok kockázatát. Az USA Országos Rákkutató Intézetének kutatása azt mutatta, hogy a napi négy csésze fekete levest fogyasztó résztvevőknél 15, a hat vagy több csészével fogyasztóknál pedig akár 40 százalékkal is alacsonyabb a betegség kialakulásának valószínűsége, és már napi egyetlen csésze kávé is közel felére csökkenti a száj- és a nyelőcsőrák kockázatát. Erről a kutatási eredményről azonban már szkeptikusan nyilatkozik a szakértő.

5-6 kávétól egész napra gyorsabb lesz a pulzus, soha nem térhet vissza a nyugalmi állapotba. Minden nap ezt nem lehet egészségkárosodás nélkül csinálni, így tulajdonképpen megfontolandó, hogy ha 15-40 százalékkal csökkentjük a bélrendszeri daganatok kockázatát, és ugyanennyivel növeljük a szív- és érrendszeri panaszokat, akkor megéri-e? – tette fel a kérdést Borbola József.

A kávé maga a boldogság

A bochumi Ruhr Egyetem kutatómunkatársai arra az eredményre jutottak, hogy a 200 milligramm koffein (két-három adag kávé) elfogyasztása után 30 perccel elvégzett feladatokban jobb lett a kísérleti alanyok szöfeldolgozása, mint koffein nélkül volt, ám csak a pozitív jelentéstartalmú szavak esetében. A negatív és a semleges tartalmú szavakkal szemben a pozitív jelentésű szavakat gyorsabban és pontosabban ismerték fel koffein hatása alatt a tesztalanyok. Így akár a kávéfogyasztás egy pozitívabb szemlélet kialakításában is szerepet játszhat.

Az igazi feketeleves

Ki-ki döntse el maga, hogy a fent felsoroltak mennyire szólnak az intenzív koffeinfogyasztás mellett, az viszont kétség kívül ellene szól, hogy a koffein fokozza a szív- és veseműködést.

Nem csak az agyi, hanem értelemszerűen a vese ereit is tágítja, így lehetséges az, hogy kávézás után sokkal gyakoribb a vizeelési inger. Vesebetegeknek ezért csak korlátozott mennyiség bevétele javasolt – figyelmeztetett a belgyógyász, hozzátéve: szívbetegek ugyan fogyaszthatnak koffeinos italokat (napi 1-2 kávé maximum), de szívritmuszavarban szenvedőknél növelheti a tünetek sűrűségét.

Nem szünteti meg a fáradtságot

A tévhitkel és a fent felsorolt pozitív hatásokkal ellentétben a kávé, illetve a koffein, nem szünteti meg a fáradtságot, az a kávé hatásának elmúltával erősebben tér vissza és csak pihenéssel múlik el! A koffein csupán az ébrenlét, a szabadidő, a munka pillanatait tudja még intenzívebbé tenni.

Ebéd után jöhet a feketeleves

Ha jó időben és ésszerűen isszuk azonban, akkor optimális hatás is elérhető vele az emberi szervezet igényeinek megfelelően. Barna Lajosné Éva, dietetikus szerint az egyes emberek igényei nagyon különbözőek ugyan, de néhány alapszabályt mindenkinek érdemes betartania:

- Az első és legfontosabb, amit be kell tartanunk, hogy lefekvés előtt 4 órával már ne igyunk kávé! A legfontosabb kávézási időszak a reggel és a késő dél után.

- Éhgyomorra sose igyunk kávé, étkezés után inkább, hiszen ilyenkor az emésztést is serkenti. Ha éhgyomorra döntünk le egy feketét, a kávéban lévő csersavak kártékony hatással lehetnek ránk, és a kávé vízajtó hatása sem tesz jót a gyomornak. Az éhgyomorra fogyasztott kávé növeli a gyomorfekély kockázatát is.

- Épp a vízajtó hatás miatt kínálják a legtöbb vendéglátóhelyen egy pohár vízzel a kávé, ennyit otthon is meg kell inni mellé. Vesebetegek pedig konzultálnak orvosukkal a napi elfogyasztható mennyiségről!

- Epebetegek vigyázzanak, ők ugyanis már egyetlen csésze jó erős feketétől rosszul lehetnek.

- Napi 2-3 kávénál több egészséges embereknek sem ajánlott, a szív- és érrendszeri problémákkal küzdőknek pedig általában még ennyi sem.

- A gyerekeknek ne adjunk kávé! Ha csemeténk fáradtságra panaszkodik, egy kocka csokoládéval, vagy egy bögre kakaóval felfrissíthetjük.

- Minőségi, ellenőrzött kávéat fogyasszunk, az ellenőrizetlen gazdaságból származó kávék ugyanis olyan csersav-összetétellel rendelkezhetnek, ami káros is lehet.

Kósa-Boda Veronika (WEBBeteget)

Agentia de Turism
Mara International Tour
(A Máramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Görög szigetek:** Kréta, Korfu, Rodosz, Zakynthos, Skiathos - indulás Kolozsvárról repülővel
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Paralia Katerini, Thassos-sziget, Korfu, Halkidiki, Lefkada, Kusadasi, Budva (Montenegró)
- **Bulgária - Nyár 2015** - saját gépkocsival és busszal - Albena, Aranyhomok, Neszebar
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Budapest - Pozsony - Bécs - Prága • Medjugorje - Dalmát-partok - Albánia • Pozsony - Prága - Drezda • Spanyolország - Portugália - Gibraltár - Marokkó
- **Romantikus nyaralás:** Párizs - Loire-völgy - Svájc
- **Senior voyage:** Olaszország, Portugália, Franciaország

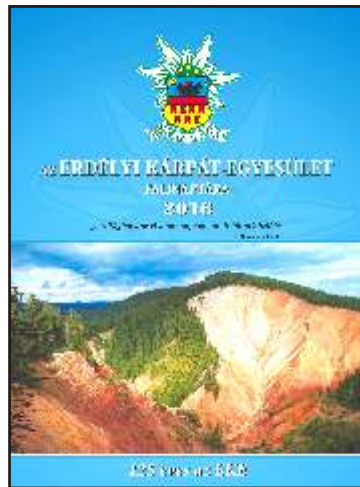
MARA INTERNATIONAL TOUR

Megjelent az EKE 2016-os falinaptára

Vigyen színt az otthonába, lendületet életébe! Adjon célt a jövőnek! Mindehhez nem kell több, mint az Erdélyi Kárpát-Egyesület 2016-os falinaptárának beszerzése. A kiadvánnyal ugyanis otthonába költöznék Erdély legszebb hegyei. Ha kedve kerekedik, a Rozsda-szakadékokban találhatja magát, de kiruccanhat a Bucsecsbe, a Retezat-hegységbe is. Rákacsintat Isten-székére, láthat kéményeket és fogakat..., de ki ne hagyja a Hagymás-hegységet, el ne felejtse megcsodálni a Csukást! Mindehhez csupán a naptárt kell végigforgatnia. Visszaemlékezhet a túrákra, és ha van olyan hely, ahol még nem járt, a közeljövőben betervezheti. Látja, ilyen egyszerű, hogy színes, lendületes célja legyen életünknek. De cél lehet az is, hogy másokat megörvendeztessünk. És immár erre is megvan az eszközünk.

Keresse a falinaptárt az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban!.

Ára 15 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

Megjelent az Erdélyi Gyopár idei negyedik lapszáma

Tartalmából:

- Az EKE-napi pályázatok eredményhirdetése
- EKE-osztályok hírei, könyv- és térképajánló
- Tordai ekések Erdély legdélibb vidékén
- Sissi kútja
- Francia karmeliták a Görgényi-havasokban
- Valósággá válik a virtuális EKE-múzeum
- Az Allah-Bair-domb Természetvédelmi Terület

- Bihar ország hajdani „nagyja”, K. Nagy Sándor
- A kászonyakabfalvi Salutaris borvív
- A „keszkendős kigyó”
- A galócák gyönyörű, de veszélyes világa

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kéthavonta megjelenő, természetjárás, honismeret, környezetvédelem témaköröket felölelő kiadványát keresse az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban!

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei.

Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni e szellemi kincseket. Őrizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

- **FESTMÉNYEKET** vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- **Külföldi GYÚJTÓ VÁSÁROLK:** régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Eladó háromkerekű Pegas kerék-pár. Tel. 0747 776929
- Eladó a régi főtér környékén kis családi ház 200 négyzetméter telekkel. Irányár 38.000 Euro. Tel.: 0742794946.
- Pécsre keresünk agyvérzéses idős nőhöz gondozónőt, lehetőleg minimális egészségügyi felkészültséggel. Telefon 0771336015.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretettünket

BALOGH JÓZSEFNÉ, született TURI EMILIÁT (BABI)

utolsó útjára elkísérték, sírjára koszorút, virágot helyeztek. A gyászoló család

Köszönet mindenkinek, aki eljött megemlékezni, búcsút venni és elkísérni kedves

ÁKOSUNKAT

utolsó útjára. Köszönjük az együttérzést. A Matyasovszki család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága szeretettünket

SZÜCS KLÁRÁT

született FÜLÖP

utolsó útjára elkísérték, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mély gyászunkon enyhíteni igyekeztek. A gyászoló férj, lánya és fia.

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 10-re, amikor 2 éve volt, hogy a szeretett anya, anyós és nagymama

PALENCSÁR ILONA

Visszaadta lelkét Teremtőjének. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. A bánatos család.

11 éve, hogy a szeretett férj, apa, nagyapa

STAUDER MÁTYÁS

Örökre eltávozott közülünk. Emlékét őrzi neje Gizella, fia Günter, lánya Helga és családjaik.

„Telnek a percek, telnek a napok,/ Hiányzik valaki, aki örökre itthagyt. / Az élet csendesen megy tovább, / De fájó emléked elkísér egy életen át. / Fájdalmas az út, mely síroddhoz vezet,/ A Jó Isten örökjén pihenésed felett.”

Szívünkben soha el nem múló fájdalommal emlékezünk augusztus 13-ra, amikor 8 éve, hogy a szeretett férj, apa

MÁTHÉ MIHÁLY

szíve megszűnt dobogni. A bánatos család.

VÁSÁROSNAMENY
gyógyfürdő - augusztus 19-én.
NYÍREGYHÁZA állatkert
- augusztus 27-én.

0747017580 (Csoma Bea)

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

Kirándulások Kárpátaljára!

Régi és új útitársaink figyelmébe ajánljuk őszi Kárpátalja-túránk időpontjait. Az érdeklődés felmérése érdekében kérjük, hogy

MIELŐBB jelezzék csatlakozási szándékukat!

- 2015. szeptember 24-27.,** csütörtöktől-vasárnapig (alapcsapat)
– új útvonal - Ungvár és Uzsok környéke (előkészítés alatt)
- 2015. október 16-19.,** péntektől-hétfőig (második csoport)
– Nagybánya - Visk és környéke - Ungvár és környéke - Verecke - Gemba-hegy - Munkács - Beregszász (az alapcsapattal legutóbb bejárt útvonal).
Idegenvezetőnk: Bíró András.
Ne féljünk utazni, ne féljünk segíteni! Érdeklődni lehet a Teleki Házban!

NAGYBÁNYA ÉS KÖRNYÉKE

Harmadik javított és bővített kiadás

A TELEKI HÁZBAN!

IF IOSIP ANGELA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT – Non Stop

Koporsók, szállítás és más szolgáltatások – Horea utca 6. szám –
TELEFONSZÁMAINK:
0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805

APRÓHIRDETÉSEK:
NAPONTA 9-15 óráig,
CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

A Teleki Magyar Ház kiadványai!

- **Tatárok, betyárok, bányarémekek** (bányászmondák, legendák)
 - **Schönherr breviárium** (Schönherr Gyula írásaiból)
 - **Nagybánya 1848-49-ben** (szerk. Balogh Béla)
- Keresse az intézmény irodájában!

TELEKI MAGYAR HÁZ

Hétfő-péntek – 15-21 óra között – Szombaton – zárva

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.
Email: dludovicus@gmail.com.

Augusztus 17-25. között a Ház irodája ZÁRVA!
KÖNYVTÁRUNK ebben az időszakban 16-20 óra között naponta látogatható!

A nagy érdeklődésre való tekintettel két alkalommal is!

Garabonciás BÁBOS TÁBOR

augusztus 31. - szeptember 5. (záróelőadás szeptember 6.)

szeptember 7 - 12. (záróelőadás szeptember 13.)

A helyek száma korlátozott: összesen 50 gyermeket tudunk fogadni, jelen pillanatban **még 15 szabad helyünk van!**

Információk és jelentkezés a Teleki Házban személyesen, vagy a 0740-751490 telefonszámon!

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt

Kondrák Matyikó Margit
augusztus 27-én 17.30 órai
kezdettel látogatható

festészeti kiállításának
megnyitójára és azt az követő fogadásra. Zongorán közreműködik
Marta Andrei
és Sorina Gherman!

- * **GYÓGYTORNA** – jövő kedden 17.30 órától!
- * **OLVASS NEKEM!** – Minden szerdán 16 órakor a Házban!
- * **BABA-MAMA KLUB** - minden szerdán délután 5 órától a Teleki Házban! **Medence újrátöltve :)**

Boby Temetkezési Vállalkozás

Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET

nagy kellékválasztékkal
V. Lucaciu
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Pécii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

„Csillagos tízessel” zártak Hosszú Katinkáék

Három világbajnoki arany-, három ezüst- és négy bronzérem lett a magyarországi úszók mérlege az oroszországi Kazanyban, miután a vasárnapi zárónap 400 méter vegyes döntőjében Hosszú Katinka megvédte címét, Verrasztó Dávid pedig második lett a japán Daija Szeto mögött.

Mindez azt jelenti, hogy az idei se-regszemlén minden eddigi rekordot megdöntöttek, hiszen korábban még soha ennyi érmet nem gyűjtött a magyar küldöttség a nagymedencés világverse-nyeken.

„Egy újabb álmom vált valóra ezzel az eredménnyel. Az egész világbajnokság úgy sikerült, ahogy szerettem volna. Megismételtem a barcelonai eredményemet, de az egészet felülmúltam a 200 vegyes világcúcsának megdöntésével. Igen, az egy picit talán elvitte a koncentrációm, így a vébé közepén talán nem tudtam úgy úszni, ahogy szerettem volna, bár így is először voltam döntős kétszáz gyorson, és állítom, hogyha tízszer leússzuk azt a döntőt, akkor tíz különböző eredmény született volna. Természetesen nem állok le a világcúcs „üldözésével”. Pontosan érzem, hol kell javítani, hol lehet még jobbat tenni az úszásokat – de az biztos, hogy nagyon boldogan távozom Kazanyból” – idézte az immár ötszörös világbajnok – és ezzel minden idők legeredményesebb magyar úszójává váló – Hosszút a magyar sportági szövetség hivatalos honlapja.

Cseh Lászlónak sem lehet oka panasza, hiszen két hatalmas rekordot állított fel: ő lett az első az egyetemes úszótörténelemben, aki hét világbajnokságon tudott érmet szerezni, továbbá ő

lett az első férfi úszó, aki ugyanazon úszásnem mindhárom távján érmet tudott szerezni (a gyorsúszást nem számítva).

Kettejük mellett Kapás Boglárka, Gyurta Dániel, Verrasztó Dávid és a nyílt vízi úszó, Olasz Anna állhatott fel dobogóra, így Magyarország tíz érmet gyűjtve az úszóéremtábla előkelő hatodik helyén zárt, előttük csak az amerikaiak, az ausztrálok, a kínaiak és a franciák végeztek. A zárónapon még Camille Lacourt (francia, 50 hát), Jennie Johansson (svéd, 50 mell), Bronte Campbell (ausztrál, 50 gyors), Gregorio Paltrinieri (olasz, 1500 gyors), az amerikai 4×100 méteres férfi, illetve a kínai női vegyes váltó lett világbajnok.

A kazanyi vizes-vb összesített tábláján Kína, Egyesült Államok, Oroszország végzett az első három helyen, de az úszósikerek révén – és a vízilabdakudarc dacára – a magyarok nyolcadikként zártak, amelyet jó előjelnek tartanak úgy a jövő évi riói olimpiára, mint a 2017-es budapesti világbajnokságra. Két év múlva ugyanis a magyar főváros ad otthont a vizes sportokat tömörítő FINA-vb-nek. A torna hivatalos honlapját már el is indították, és a vasárnap esti nyilatkozatok alapján a terveknek megfelelően haladnak a szervezéssel.

(Kronika)

Bankot robbantottak a magyar úszók

A FINA 5,5 millió amerikai dollárt osztott szét a 16. vizes-világbajnokság győztesei és helyezettjei között. Megnéztük a magyar termést.

Még a világbajnokság előtt tette közzé többek közt a swimswam.com azt a táblázatot, amelyből pontosan kiderül, milyen teljesítmény, eredmény után mekkora pénzdíj utí a győztes és a helyezett versenyzők, csapato3k markát. Úszásban, nyíltvízi úszásban, szinkronúszásban, műugrásban egyaránt 20, 15, 10, 5, 4, 3, 2, 1 ezer dollár jutott az elsőtől a nyolcadik helyezést elérő versenyzőknek. Aki világcúscsot úszott, az Extra bónuszként 30 ezer dollárt vehetett fel.

Férfi pólósaink sem maradtak teljesen hoppon, a hatodik helyezéssel 30 ezer dollárt kerestek. Nem fejenként, úgy együtt, de nyilván ez a leg-

kevésbé vigasztalja őket minden idők második leggyengébb világbajnoki szereplése után. Úszóink azonban nem panaszkodhatnak. A kőkemény felkészülésnek, a sok fájdalomnak, a világklasszis eredményeknek immár tiszteletes javadalmazása van.

E téren is ki más, mint Hosszú Katinka volt a legeredményesebb magyar. Hosszú a világcúcsért 30 ezer, a két aranyért 20-20 ezer és bronzérméért tízezer, összességében 84 ezer dollárt vehetett fel.

Cseh Laci 20-15-10, azaz 45 ezer dollárral gazdagodott, Olasz Anna és Verrasztó Dávid 15-15 ezerrel, míg Kapás Boglárka és Gyurta Dani is 13, illetve 10 ezer dollárral lett tehetősebb. Szilágyi Liliána hetedik helye kétezret ért.

Az úszók és a férfi vízilabda-válogatott 214 ezer dollárt, azaz nagyjából bő hatvan millió forint díjazásban részesült. Megérdemlik! (Sport24)

Neymar komoly veszélyforrást jelent játékosársaira

A Barcelonánál attól félnek, hogy csapattársait is megfertőzte a mumpszos brazil támadó. Ha végigfutna egy járvány, úgy lótnak a remélt jó évkezdésnek.

Neymar Brazíliából lappangó mumpszszal érkezett Barcelonába, ami aztán teljes erővel kitört rajta. A támadó így kényszerűen távol marad a szintén spanyol Sevilla elleni európai szuperkupa-mérkőzésről, továbbá a spanyol szuperkupában pedig az Athletic Bilbao elleni két találkozóóról (augusztus 14., 17.), valamint a 23-án szintén a Bilbao ellen esedékes bajnoki rajt is kérdéses lehet számára.

Igen ám, de a mumpsz ugye fertőző betegség, és a sport.es most azt írja, ha pánikhangulat nincs is a Barcelonánál,

de óvintézkedéseket hoztak a támadó betegsége miatt. A gondot az jelenti, hogy a mumpsz már hét nappal azelőtt fertőz – közvetlen érintkezés és, vagy cseppfertőzés útján –, amikor a tünetek még nem is nyilvánvalóak.

Dr. Quixano, a csapat orvosa amondó annyi óvintézkedés egyelőre elég lesz, hogy Neymart teljesen elkülönítik a többiektől. Ha minden a terv szerint alakul, úgy két-három hét alatt lezajlik a betegség és a brazil újra csapata rendelkezésére áll.

(Sport24)

Dárdai: jössz? Dzsudzsák: jövők!

A magyar válogatott „zsenijét” partvonalon kívülre helyezte klubja, a Dinamo Moszkva vezetése. A játékos állítja, mindenben megegyezett a Hertha Berlin magyar vezetőedzőjével.

Pillanatnyi helyzetéről nyilatkozott Dzsudzsák Balázs a keddi Nemzeti Sportban. „A klub vezetői azt várják, hogy eligazoljak, én pedig azt várom, hogy befusson az ajánlat, amire rábólinthatok. Fogalmazhatok konkrétan is: arra várok, hogy végre elmehessek a Herthába” – fogalmazott Dzsudzsák.

Dzsudzsák a lapban tagadta azt, miszerint azért nem jött eddig össze az üzlet, mert túlzsák lennének a fizetési igényei. Állítja, szóban már meg is egyezett a Herthával és Dárdai Pállal. „Dárdai Pállal némileg leegyszerűsítve így hangzott az egyik beszélgetésünk. Jössz? Jövök. Tudnod kell, nincs sok pénz. Nem baj, akkor is jövök. Oké, köszönöm. Én is” – fogalmazott, ami azért valljuk meg, elég konkrétan hangzik.

A Hertha Berlin, mint a német csapatok általában, elég prudens gazdálkodást folytat. Értsd, nem szórja a pénzt nyakra-főre. Arrafelé például a játékosokra a jegybevételből és a futballisták eladásából befolyó összeget költik. Egyes információk szerint ezért nem jött össze eddig az üzlet se, mert az augusztus 31-ig tartó átigazolási időszak vé-

gíg a Herthának az említett okok miatt még el kell adnia valakit ahhoz, hogy az igazolásra költethető és a bérkeretben szabad forrás legyen. (Sport24)

Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR